Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 25 сентябрь 1974 йил, чоршанба ◆ № 224 (16004). Баҳоси 2 тийин.

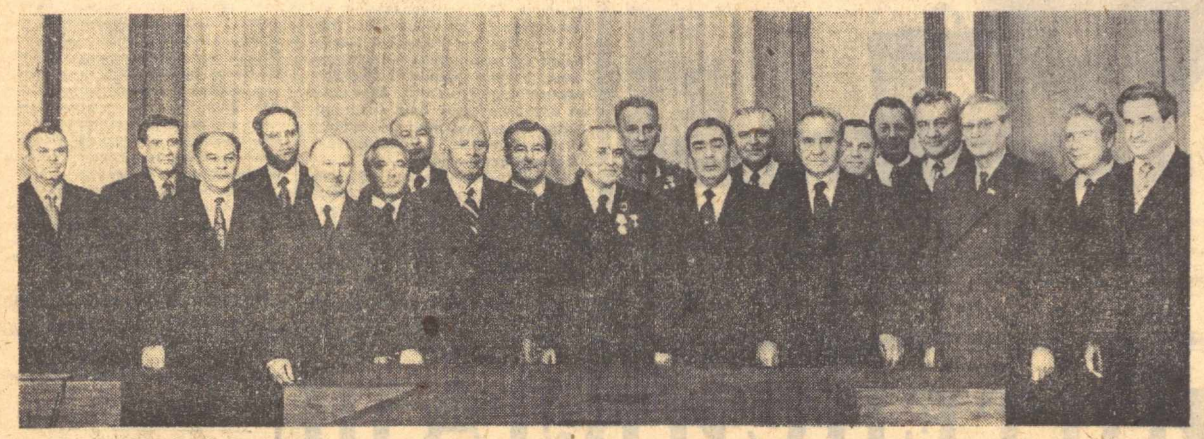

Партия ва ҳукумат раҳбарлари В. В. Гришинга мукофот топшириш пайтида.

А. Пахомов фотоси. («Правда»).

Ўртоқ В. В. Гришинга мукофот топширилди

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 23 сентябрда Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитети биринчи секретари ўртоқ В. В. Гришинга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширди. У Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан шу юксак мукофот билан тақдирланди.

Мукофотни топшириш чоғида Л. И. Брежнев, А. А. Гречко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Мукофотни топшириш вақтида ўртоқ Н. В. Подгорний нутқ сўзлади.

Н. В. ПОДГОРНИЙ НУТҚИ

Азиз Виктор Васильевич!

Азиз ўртоқлар!

Партиявий сафдошимиз, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Виктор Васильевич Гришин олтмиш ёшга тўлди. Ўртоғимизни шу муҳим сана билан муборакбод қилиш учун шу ерга тўпландик. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг табрикномасида, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини бериш ҳақидаги фармонда унинг фаолиятига берилган юксак баҳога бизлар ҳаммамиз шодиёна қўшиламиз.

Сиз, азиз Виктор Васильевич, совет халқи бахт-саодати йўлида, Коммунистик партия ишига чексиз садоқат туфайли бу унвонга қилган бутун ишингиз билан сазовор бўлдингиз. Ишчи оиласидан чиққан Сиз, курашчи-коммунистнинг буюк ҳаёт йўлини босиб ўтдингиз ва партиямизнинг таниқли раҳбарларидан бири бўлиб камол топдингиз. Ҳаётингизнинг ўн беш йилини Москва областига, унинг ажойиб партия ташкилотига бағишладингиз. ВЦСПС раиси лавозимида ўн йилдан кўпроқ вақт ишлаб, меҳнаткашларнинг энг оммавий, ғоят кенг уюшмаси — Совет касаба союзларининг ишини бошқариб турдингиз.

Ҳозирги вақтда Сизнинг фаолиятингиз ҳаммамиз учун қадрдон, шонли қаҳрамон шаҳар, қудратли социалистик давлатимиз пойтахти Москва билан чамбарчас боғлангандир. Сиз КПСС шаҳар комитетининг биринчи секретари лавозимини адо этиб, КПСС Марказий Комитетининг содиқ таянчи, деярли бир миллионлик армиядан иборат пойтахт коммунистларига бошчилик қилмоқдасиз. Москва коммунистлари, Москва меҳнаткашлари мамлакат тараққиётига катта ҳисса қўшмоқдалар, меҳнатда ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежнев КПСС XXIV съездида қилган ҳисобот докладида Москвани намунали коммунистик шаҳарга айлантириш тўғрисида белгилаб берилган ва жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган вазифани муваффақиятли бажариш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилмоқдалар.

Бугун Ватаннинг олий мукофоти — Ленин орденини ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медалини топшираётиб, мен шу ерда ҳозир бўлган барча ўртоқлар номидан ва шахсан ўз номимдан Сиз, азиз Виктор Васильевични яна бир марта муборакбод қиламан, Сизга улкан бахт-саодат, сиҳат-саломатлик ҳамда мамлакатимизда коммунизм қуриш улуғвор планларини амалга оширишда, Москва шаҳар партия ташкилоти зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш соҳасида кўп йиллар самарали ишлашингизни тилайман.

Ўртоқ В. В. Гришин жавоб нутқи сўзлади.

В. В. ГРИШИН НУТҚИ

Азиз Леонид Ильич!

Азиз Николай Викторович!

Азиз ўртоқлар!

Менинг олтмиш ёшга тўлишим муносабати билан кўрсатилган эътибор учун, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномаси учун, менга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топшириб, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги учун чин юракдан ташаккур изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Менинг меҳнатимга берилган юксак баҳони мен тамомила улуғ Коммунистик партиямизга мансуб деб ҳисоблайман. Мен 36 йилдан бери шу улуғ Коммунистик партия сафидаман. Партия бошқа миллионлаб аъзолари сингари мени ҳам коммунистик идеалларга, социалистик Ватанимизга, совет халқига чексиз садоқат руҳида тарбиялади.

Менга Коммунистик партия кўрсатган жуда катта меҳрибонлик учун, билдирилган ва билдирилаётган юксак ишонч учун ўзимни Коммунистик партия олдида ҳамиша қарздор деб ҳисоблайман.

Мен КПСС Марказий Комитети Бош секретари азиз Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги жипслашган ва ленинчи ижодий коллективдан иборат КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ҳозирги составида ишлаш каби катта шарафга муяссар бўлдим.

Сиз, азиз ўртоқларга, менга билдирилган ишонч учун, ёрдам ва мадад учун қизғин миннатдорчилик изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Мен шуни яхши тушунаманки, партиянинг ишончи, менинг ишимга нисбатан Сиз бераётган юксак баҳо менга янада зўр ғайрат билан ва самарали меҳнат қилиш бурчини юклайди.

Партиянинг, КПСС Марказий Комитетининг ишончига муносиб бўлиш, партияга, совет халқига чексиз садоқат билан хизмат қилиш, буюк коммунистик идеалларнинг тантанаси учун курашишга бундан кейин ҳам куч-ғайратимни сарфлайман, деб сизларни ишонтиришга рухсат этгайсиз.

* * *

Коммунистик партия ва Совет давлати раҳбарлари ўртоқ В. В. Гришинни Ватаннинг юксак мукофоти билан самимий табрикладилар, унга узоқ умр ва совет халқининг бахт-саодати, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йўлида янада самарали ишлашини тиладилар. (ТАСС).

ҒАЛАБАНГИЗ МУБОРАК!

КАБАРДА-БАЛҚАР АССР БАКСАН РАЙОНИДАГИ «ТРУДОВОЙ ГОРЕЦ» КОЛХОЗИ МАККАЖЎХОРИКОР ЗВЕНОЛАРИНИНГ БОШЛИҚЛАРИ АСЛАНБИ КАРДАНОВ, МУЗАБИР ТХАКАХОВ ЎРТОҚЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларнинг «Трудовой горец» колхозининг маккажўхорикор механизаторлари маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириб, уни ўриб олишда техникадан юксак унум билан фойдаланиш намуналарини кўрсатганликлари тўғрисидаги хабарингизни эшитиб ғоят мамнун бўлдим. 23 соатлик узлуксиз иш давомида олтита «Херсонец-7» маккажўхори комбайни ёрдамида 83 гектар майдонда 10.000 центнердан ортиқ маккажўхори сўтаси ва 19 минг центнер кўк поя ҳеч нобуд қилинмай йиғиштириб олинибди. Бу—ўрим агрегати учун белгиланган иш нормасидан деярли уч баравар ортиқдир. Маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олишдаги бундай унумдорлик жуда катта ютуқдир.

Кабарда-Балқариянинг илғор маккажўхорикорлари бир қанча йиллар мобайнида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш учун бошланган мусобаканинг ташаббускорлари бўлиб келмоқдалар, зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Маккажўхори — қимматли дон, чорвачилик учун ғоят тўйимли озуқадир, шу сабабли, ундан мўл ҳосил олиш мамлакат учун муҳим аҳамиятга эга.

Қишлоқ механизаторлари шонли гвардиясининг меҳнатдаги қаҳрамонлиги, уларнинг техникадан фойдаланишдаги зўр маҳорати қишлоқ хўжалиги олдида турган катта-катта вазифалар муваффақиятли бажарилажагининг гарови эканлигини сизлар эришган ажойиб натижа яна бир карра тасдиқлайди.

Ўртоқлар, сизларни катта меҳнат зафари билан чин кўнгилдан табриклайман! Шунга аминманки, сизларнинг тажрибангиз маккажўхорикорларнинг дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги беш йиллик топшириқларини бажариш учун олиб борилаётган социалистик мусобақасида кенг кўламда оммалашади.

Сизларнинг звеноларингизга, «Трудовой горец» колхозининг барча меҳнатчиларига кузги қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли тугаллашларини, беш йилликнинг якунловчи йили — 1975 йилда мўл ҳосил учун ҳамма зарур ишларни қилишларини тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА

Азиз Леонид Ильич! Сизнинг Ростов областидаги «Московский» совхози ўрим усталарига, шунингдек Волгоград областидаги Ленин орденли «Волга-Дон» совхози тракторчиларига йўллаган самимий табрик сўзларингиз Кабарда-Балкария колхоз ва совхозларининг маккажўхорикорлари орасида социалистик мусобақани жўш урдириб юборди. Республика хўжаликларида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозирги вақтда кўпгина колхоз ва совхозлар ҳосилни йиғиштириб олишга киришдилар.

Баксан районидаги «Трудовой горец» колхозининг маккажўхорикор механизаторлари беш йилликнинг тўртинчи йилини ўзларининг зарбдор меҳнатлари билан нишонлашга аҳд қилиб, бултургидан қолишмайдиган мўл ҳосил етиштирдилар. Ўтган йили 700 гектар ернинг ҳар гектаридан 70,4 центнердан дон олинган эди.

Колхоз меҳнатчилари ўрим усталарининг ватанпарварлик намунасига эргашиб, 1200 гектардан иборат катта майдондаги маккажўхори ҳосилини бултургидан икки баравар тезроқ йиғиштириб олишга ва Ватан омборига камида 50 минг центнер маккажўхорининг сара уруғлик донини топширишга қарор бердилар.

Биз 14 сентябрь куни маккажўхори донини оммавий равишда йиғиштириб олишга киришдик, иккала звеномиз ўзаро мусобақалашиб, ҳосил ўримининг биринчи кунидаги 23 соатлик узлуксиз иш мобайнида олтита «Херсонец-7» маккажўхори комбайни ёрдамида 83 гектар майдондаги маккажўхорини йиғиштириб олдилар ва 10158 центнер, яъни ҳар бир комбайн ҳисобига деярли 1700 центнер сўта ёки гектар бошига 122 центнердан сўта олдилар. Бундан ташқари, 19300 центнер силосбоп маккажўхори кўк пояси ўриб олинди. Ҳар бир ўрим агрегати учун белгиланган нормалар ўрта ҳисобда салкам уч баравар ошириб бажарилди.

Колхознинг барча механизаторлари маккажўхорини йиғиштириб олишнинг шу юксак суръатларини бўшаштирмасликка, ҳар бир комбайн, трактор, автомобилдан серунум фойдаланишга, ҳосилни йиғиштириб олиш вақтида нобудгарчиликка йўл қўймасликка, социалистик мажбуриятларни муддатидан аввал бажаришга, бутун майдонда гектар бошига камида 75 центнердан маккажўхори дони йиғиштириб олишга қарор бердилар.

КПССнинг жонажон ленинчи Марказий Комитетини ва азиз Леонид Ильич, шахсан Сизни ишонтириб айтамизки, биз ҳамма қишлоқ хўжалик ишларини ўз вақтида тугаллаймиз, 1975 йилда мўл ҳосил олинишини таъминлаймиз, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз, меҳнатда янги-янги муваффақиятларга эришиб, Ватанни қувонтирамиз.

«Трудовой горец» колхозининг маккажўхорикор механизаторлари топширувига биноан звено бошлиқлари

Асланби КАРДАНОВ,
Музабир ТХАКАХОВ.

ДЎСТЛИГИМИЗ МАДҲИЯСИ

СССР ХАЛҚЛАРИ САНЪАТИНИНГ ФЕСТИВАЛИ ЁПИЛДИ

Фестиваль харитаси... Бу харитада Ўзбекистон диёрига келган дўстлик қўшиқлари байрамининг ҳар куни ўнлаб порлоқ чироғлари ялтираб турди. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг эллик йиллиги шарафига машҳур бадиий коллективлар, саҳна усталари «оқ олтин» ўлкасига ўз туҳфаларини олиб келдилар.

Чирчиқ — металлурглар саройи, Тошкент — Свердлов номли концерт зали, Тахиатош — энергетиклар клуби, Талимаржон — Қарши чўлқуварларининг маданият уйи, Чорвоқ — тоғ оралиғидаги денгиз қурувчиларининг маданият уйи, Ангрен—кончилар клуби, Гурлан — «Коммунизм» колхозининг дала шийпони... партияни, Ватанни, она диёрни, баҳорни, муҳаббатни шарафловчи шеър ва қўшиқлар, рақс куйлари ва лапарлар республиканинг турли бурчакларида янграб турди.

24 сентябрь куни Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрида дўстлик қўшиқлари байрамининг якунловчи садолари янгради. Шу воқеага бағишланган кечани Ўзбекистон ССР маданият министри Ғ. Н. Нажимов очди.

Бу кунлар, деди Ғ. Н. Нажимов, Ўзбекистон меҳнаткашларининг хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади. Фестиваль бизга қардош халқларнинг санъати ютуқлари билан янада яқинроқ танишиш имконини берди. Маданият намояндалари билан бўлган учрашувлар ижодий алоқаларимизни активлаштирди, маданиятларимизнинг социалистик негизини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлади. СССР халқлари санъатининг фестивали меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашда ва совет халқлари маданиятларининг бир-бирини бойитишида муҳим роль ўйнади.

Фестивалда қатнашган олти бадиий коллектив Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланганликлари тўғрисидаги хабарни залдагилар самимий табриклаб кутиб олдилар. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин шу ёрлиқларни топшириб, мукофотланганларни қизғин қутлади, уларга ва фестивалнинг барча қатнашчиларига сиҳат-саломатлик, кўп миллатли совет маданиятини янада ривожлантириш йўлида янги ижодий муваффақиятлар тилади.

Белоруссия ССР Давлат рақс ансамблининг директори ва бадиий раҳбари А. И. Коляденко, «Вильнюс садоси» ансамблининг солисти С. Мяшкаускас ўз коллективларининг ижодига юксак баҳо берилганлиги учун мукофотланганлар номидан қизғин ташаккур билдирдилар.

М. Горький номли Ленинград академик драма театрининг бош режиссёри, СССР халқ артисти Г. А. Товстоногов серқуёш Ўзбекистон диёридаги самимий учрашувлар тўғрисида, санъат фестивалида қатнашмоқ учун Ўзбекистонга келган кишиларнинг қалбларида узоқ вақт сақланиб қоладиган хотира ҳақида гапирди. Бу учрашувлар, деди тошкентлик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева, хотирамизда, томоша залида ҳозир бўлиш, меҳнатда мададкор бўлаётган, совет кишисига қувонч бағишлаётган санъат билан учрашиш бахтига мушарраф бўлган кишиларнинг хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади.

Қўшиқ ва дўстлик байрамининг якунловчи симфонияси янграйди. Бу симфонияни Белоруссия рақс ансамбли, Эстония «Кекса Тоомас», Туркманистон «Копет-доғ» бадиий коллективи, Молдавия, Грузия, Украина, Тожикистон, Қозоғистон, Ўзбекистондан, — хуллас, барча қардош республикалардан келган артистлар яратганлар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОНДА СССР ХАЛҚЛАРИ САНЪАТИ ФЕСТИВАЛИДА ҚАТНАШГАН БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика меҳнаткашларини интернационализм руҳида тарбиялашда, қардош маданиятларни ўзаро бойитишда муҳим роль ўйнаган Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган СССР халқлари санъати фестивалини муваффақиятли ўтказганлиги учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Белоруссия ССР Давлат халқ рақс ансамбли;

Қозоғистон ССР «Гулдер» республика ёшлар эстрада ансамбли;

Туркманистон ССР «Копет-доғ» вокал чолғу ансамбли;

Молдавия ССР «Зимбет» вокал чолғу ансамбли;

Эстония ССР «Кекса Тоомас» эстрада ансамбли;

Литва ССР «Вильнюс садоси» эстрада ансамбли;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1974 йил 24 сентябрь. Тошкент шаҳри.

ЧССР ПАРЛАМЕНТИНИНГ ТАКЛИФИГА БИНОАН

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари В. В. Шчербицкий бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Чехословакия Социалистик Республикаси федерал мажлисининг таклифига биноан дўстона жавоб визити билан 24 сентябрда Москвадан Прагага жўнаб кетди.

КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари К. А. Халилов, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети Раиси А. П. Шитиков, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, бошқа расмий кишилар Внуково аэродромида делегацияни кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ЧССРнинг СССРдаги элчиси Я. Гавелка бор эди.

Шу куниёқ делегация Прагага етиб келди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. ИСЛОМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида узоқ йиллар, самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан меҳнаткашлар депутатлари Жиззах область Совети ижроия комитетининг раиси Эркабой **ИСЛОМОВ** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

24 сентябрь 1974 йил. Тошкент шаҳри.

5.000.000 ТОННА
ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Қашқадарё	2,76	42,42	1,76	8,49
Андижон	2,09	42,38	1,55	5,10
Сурхондарё	2,99	41,09	3,50	26,46
Бухоро	2,60	29,27	2,15	5,56
Фарғона	0,62	28,67	0,17	1,00
Наманган	2,41	25,80	2,25	10,06
Хоразм	2,80	20,31	1,47	4,32
Тошкент	4,09	20,07	4,58	16,06
ҚҚАССР	3,01	16,91	2,53	9,30
Жиззах	2,65	12,56	2,70	9,15
Самарқанд	1,62	8,31	1,43	3,70
Сирдарё	1,50	8,19	1,70	4,99
Республика бўйича	2,36	25,96	2,17	8,76
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Республика бўйича:	1,44	23,14		

САМАРҚАНД ХАЛҚАРО УЧРАШУВГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

САМАРҚАНД, 24 сентябрь. (ЎзТАГ). Самарқанд кўчаларида ажойиб эмблема пайдо бўлди: Осиё қитъаси фонида халқлар тинчлиги ва осойишталигининг рамзи бўлган нилуфар кўзга мағрур ташланиб турибди. Қадимий Самарқанд тинчлик тарафдорларининг бу ерда очиладиган ғоят муҳим анжумани — халқаро учрашувга фаол тайёргарлик кўрмоқда. Халқаро учрашув миллион-миллион кишиларни қизиқтириб турган масалани — «Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — замонамизнинг энг муҳим вазифаси» деган масалани муҳокама қилади.

Бугун шаҳар чет эллардан учрашувга келган иштирокчиларнинг катта группасини кутиб олди. Булар орасида Осиёдаги турли мамлакатларнинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, халқаро демократик ташкилотларнинг намояндалари бор.

Жамоатчилик вакиллари аэропортда меҳмонларни табриклаб кутиб олдилар. Пионерлар уларга гуллар тақдим этдилар.

Шаҳар ижроия комитетининг раиси Т. Х. Назиров учрашув қатнашчиларини Самарқанднинг бутун аҳолиси номидан самимий табриклади.

Ироқ давлат министри, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг вице-президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Азиз Шариф жавоб нутқи сўзлади. У Самарқанд учрашувининг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, бу учрашув Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги арафасида ўтказилаётганлигидан мамнун эканлигини изҳор этиб, республика меҳнаткашларини тинч бунёдкорлик меҳнатида эришилган катта муваффақиятлар билан қутлади. (ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Қорақалпоғистон АССР саноат меҳнатчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулотни реализация қилиш тўққиз ойлик топшириғини бажарганликлари тўғрисида муддатидан аввал, 21 сентябрда рапорт бердилар. Автоном республика индустрияси пландан ташқари ўн миллион сўмлик маҳсулот реализация қилади.

●

Фарғона областидаги саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш ва унинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни муддатидан ўн кун илгари бажардилар. Улар топшириққа қўшимча суратда 37 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан мажбурият олдилар.

●

Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашаётган Самарқанд область саноат корхоналарининг коллективлари маҳсулотни реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш тўққиз ойлик планини 23 сентябрда бажардилар. Область индустрияси ойнинг охиригача пландан ташқари 22 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилади. (ЎзТАГ).

ДОН—ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

Бухоро	19970	105,1
Самарқанд	50180	83,6
Қашқадарё	60113	75,1
Андижон	22975	74,1
Фарғона	16859	67,4
Сурхондарё	21195	52,9
Тошкент	37149	52,3
Жиззах	39437	41,5
Сирдарё	13415	31,9
Наманган	13690	39,1
Хоразм	3306	7,9
ҚҚ АССР	7643	7,2
Республика бўйича:	305932	48,9

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида 1975 йил ҳосили учун шудгорнинг бориши тўғрисида шу йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — шудгор қилинган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Сирдарё	13558	15,3
Тошкент	13158	6,0
Сурхондарё	7665	5,2
Жиззах	6005	4,1
Наманган	5060	3,7
Фарғона	3072	2,2
Андижон	1186	0,7
Самарқанд	1304	0,6
Бухоро	743	0,4
Хоразм	36	0,4
Қашқадарё	—	—
ҚҚАССР	—	—
Республика бўйича:	51787	3,1

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

КАМОЛОТ МАКТАБИ

Бошланғич партия ташкилотлари жанговарлиги ва ташаббускорлигини таъминлаш кўп жиҳатдан шу ташкилот секретарига, секретарнинг ишбилармонлиги ва тажрибасига, унинг юксак сиёсий билимдонлигига, коллектив билан ишлай олиш қобилиятига боғлиқ. Область партия ташкилоти КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари [illegible]

[illegible] шу кунларда бригада ва бўлимларни бошқармоқдалар. Хўжаликда шунингдек оммавий касблар бўйича кадрлар тайёрлаш соҳасида ҳам ибратли ишлар қилинаётир.

Беруний районидаги Алишер Навоий номли колхоз партия комитетининг секретари И. Машарипов партия ташкилоти қабул қилган қарорлар ҳамда юқори [illegible]

[illegible] техникумларда ўқимоқдалар. Агар 1965 йилда совхозда фақат 56 киши олий ёки ўрта махсус маълумотга эга бўлган бўлса, ҳозир улар 163 кишини ташкил этади. Уларнинг кўпчилик қисми [illegible] кенг жалб қилинадилар.

М. ЛУНЕВ,
Қорақалпоғистон область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири.

«Чирчиқсельмаш» заводи қуюв цехининг илғор ишчиси, коммунист Отбосар Иляшев белгиловчи йил социалистик мусобақасида пешқадамлик қиляпти. Суратларда: (чапда) коммунистик меҳнат зарбдори О. Иляшев. Унгда эса қуюв цехининг кўриниши.

И. Глауберзон фотолари.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ — АМАЛДА

КОНЧИЛАР ҲАМКОРЛИГИ

АНГРЕН, (Тошкент области), 23 сентябрь, (ЎзТАГ мухбири). Бугун Ўзбекистон кўмирчиларининг пойтахтида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзолари кўмир саноатининг доимий комиссиясининг кўмирни очиқ усулда қазиб олиш масалалари билан шуғулланувчи илмий-техника кенгашининг XXIII мажлиси очилди.

Етти социалистик мамлакат: Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, СССР, Чехословакия вакилларининг делегациялари Чотқол тоғларининг этагидаги шаҳарга келишди. Улар — кўмирни очиқ усулда қазиш соҳасидаги етакчи мутахассислар, бирлашма ва корхоналарнинг бош директорлари, илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтларининг раҳбарлари, бошқа мутахассислар.

Мажлис қатнашчилари кўмирни энг тежамли усулда — очиқ усулда қазиш самарадорлигини янада оширишга [illegible] 1976—1980 йилларда [illegible] ни белгилаб оладилар. Кўмир разрезларида конвейер транспортини такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинади. Бундай транспорт бўлиши қазиш суръатларини кўтаришга имкон беради.

Совет делегациясининг раҳбари, СССР Кўмир саноати министрлиги коллегиясининг аъзоси [illegible] Б. Н. Журавлев бундай деди:

— Мажлис ўтказиш учун Ангрен танлаб олинганлиги бежиз эмас. Қардош мамлакатлардан келган ҳамкасбларимиз СССРдаги бошқа бир қанча кўмир ҳавзалари билан [illegible] «Ангрен» разрезида меҳнатнинг [illegible]

Социалистик мамлакатлар кончилари [illegible] вом этади. Улар программага кўра Ангрен корхоналарига борадилар, Самарқандга сафар қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

ИНТЕНСИВЛАШ ЯНГИ БОСҚИЧДА

В. И. Ленин деҳқончилик ишлаб чиқаришини интенсивлашга прогрессив тараққиёт йўли деб таълим берган эди. Чунки, интенсивлаш қишлоқ хўжалигини саноат негизига кўчиришга ёрдам беради. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладида қишлоқ хўжалигини интенсивлашнинг асосий омилларидан бўлган механизациялаш, химиялаштириш ва мелиорациялаш соҳасидаги катта ишларни давом эттириш вазифасини олға сурди. Шунинг учун қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини қудратли техника билан жиҳозлаш, электр энергиясидан, химия муваффақиятларидан кенг фойдаланиш, шунингдек, суғориладиган деҳқончиликни бутун чоралар билан ривожлантириш асосида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини интенсивлашнинг ленинча ғоялари коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтириш соҳасида белгиланган улуғвор программанинг тарихий қисми бўлиб қолди. Дарҳақиқат, қишлоқ хўжалигини юксак даражада механизациялаш, электрлаштириш, химиялаштириш, мелиорациялаш ва ирригациялаш, шунингдек, фан ютуқларидан кенг фойдаланиш ва деҳқончилик маданиятини яхшилаш туфайлигина ернинг ҳосилдорлигини кескин даражада оширишга эришиш мумкин бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пахтачиликни интенсивлаштиришда доҳий В. И. Ленин кўрсатган йўлдан бормоқда. Пахта етиштиришни кўпайтириш, унинг ҳосилдорлигини ошириш масалалари ҳамиша республика партия ташкилотининг диққат марказидадир. Пахта етиштиришни кўпайтириш — республика қишлоқ хўжалигини интенсивлашнинг бош йўналишидир. КПСС Программасида таъкидлаб ўтилганидек, қишлоқ хўжалигини юксалтириш ва мамлакатнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондиришнинг асосий йўли — ҳамма экинларни ҳар тарафлама механизациялаш ва изчил интенсивлашдан, ҳосилдорликни кескин суратда ошириш ва энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда ҳар гектар ердан олинадиган маҳсулотни кўпайтиришдан иборат.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети сўнгги беш йилликларда пахтачиликни интенсив ривожлантиришни янги босқичга кўтарди. Бу босқичда республикамизда пахта ҳосилдорлиги ошиб, энг кам меҳнат ва маблағ сарфланган ҳолда пахта етиштирилмоқда. Бир мисол: тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки уч йилида давлатга 14,1 миллион тонна, ёки халқ хўжалиги планида кўзда тутилганидан 1,3 миллион тонна кўп пахта топширилди. Ўтган йили республикамиз колхоз, совхозларида мўл пахта ҳосили етиштирилди. Давлатга 4 миллион 908 минг тонна ёки пландагидан 463 минг тонна, 1972 йилдагидан эса 200 минг тонна кўп «оқ олтин» топширилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев республикамиз пахтакорларининг ишига юксак баҳо бериб: «Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш туфайли мамлакатимизда ва унинг ташқарисида ҳам шуҳрат қозонганлар. Шонли ўзбек пахтачилик миришкорларининг яхши анъаналари барча деҳқонлар учун ибратли намуна бўлиб хизмат қилмоқда», — деган эди.

Дарҳақиқат, ҳозир СССРда етиштирилаётган ана шу қимматли хом ашё — пахтанинг 70 процентдан кўпроғини Ўзбекистон бермоқда. Шунинг учун Ўзбекистон дунёда пахта етиштираётган 60 дан ортиқ мамлакат ичида энг йирик пахтакор республика бўлиб, ялпи пахта ҳосили олиш жиҳатидан Европа ва Африка қитъаларининг иккаласидан, Хитой Халқ Республикасидан, ҳатто Ўзбекистондан беш марта кўпроқ (8 миллион гектар) ерга ғўза экадиган Ҳиндистондан ҳам устун туради.

Доҳий В. И. Ленин деҳқончилик ишлаб чиқаришини интенсив юритиш деҳқончилик майдонининг ҳар бир бирлигига сарф қилинадиган капитал маблағларнинг миқдорига бевосита боғлиқдир, деб уқтирган эди. Шунинг учун партия ва ҳукуматимиз Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантириш учун ғоят катта маблағ ажратмоқдалар. Биринчи беш йилликда 205 миллион сўм, саккизинчи беш йилликда эса 13797 миллион сўм капитал маблағ ажратилди. Тўққизинчи беш йилликнинг 1971 йилига ажратилган 3266 миллион сўм капитал маблағ тўла сарфланди.

Халқ хўжалигига бундай катта маблағлар ажратилганлиги республикани янги-янги техника билан таъминлашга ёрдам бермоқда. Ҳозир Ўзбекистон колхоз ва совхозларида 125 минг трактор, 32 минг пахта териш машинаси ва 450 минг бошқа қишлоқ хўжалик машиналари бор. Тракторлар сони жиҳатидан Ўзбекистон ССР ҳозирги пайтда Хитой, Аргентина, Туркия, Мексика каби мамлакатлардан анча устун туради.

Пахтачиликда комплекс механизациянинг жорий этилиши — пахта етиштиришни интенсивлаш, унинг таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини оширишга олиб келмоқда. Республикада бундай бригада ва звенолар 1957 йилда 3 та бўлган бўлса, 1959 йилда 1636 тага етди, 1964 йилга келиб эса уч мингдан ошиб кетди. Шу йиллари В. Тюпко, Қ. Кенжаев, Т. Абдусаматов каби механизаторлар комплекс механизациялашган бригадаларнинг ажойиб ташаббускорлари бўлдилар. 1959 йили Тюпко бригадаси 125 гектар ерда пахта етиштириб, ҳар гектар ердан 27,4 центнердан пахта етиштирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пахтачиликни комплекс механизациялаш учун олиб бораётган кураши ўз самарасини бермоқда. Жумладан, ҳозир пахтачиликда тупроқни экишга тайёрлаш ва экиш, эгат олиш, культивация, озиқлантириш, экинларни зараркунанда ва касалликларга қарши дорилаш, ғўзапоя юлиш, уни далалардан ташиб кетиш ишлари батамом механизациялаштирилди. Пахтачиликни интенсивлашнинг асосий ва ҳал қилувчи звеноси йиғим-теримни механизациялашдир. Бу, йиллик сарфнинг 60 процентини ташкил қилади. Шунинг учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати пахтакорларга турли маркадаги терим машиналарини кўплаб етказиб беришга яқиндан ғамхўрлик қилмоқдалар.

Сўнгги йилларда Тошкент ва Сирдарё области пахтакорлари пахта йиғим-теримини комплекс механизациялаш юзасидан ажойиб ташаббус бошладилар. Бу ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Ўтган йили КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон механик-ҳайдовчиларининг мамлакат барча пахтакорларига қарата ёзган мактубини маъқуллаб, қарор қабул қилган эди. Бу, пахтачиликни комплекс механизациялаш соҳасидаги тарихий ҳужжатлардан бири бўлиб, сиёсий ва давлат аҳамиятига эгадир. Бу ҳужжат пахтачилигимизни комплекс механизациялашнинг келажак истиқболи учун жанговар программа бўлди.

Машина терими ташаббускорлари республикамизда арзон ва мўл пахта етиштиришда намуна бўлмоқдалар. Агар ўтган беш йилликда бир центнер пахта етиштириш учун колхозлар бўйича ўртача ҳисобда 5,2-6 киши-куни сарфланган ва унинг таннархи 33-7 сўмга тўғри келган бўлса, пахта теримини механизациялаш даражаси деярли 100 процентга етказилган «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги», «Учқўрғон», «Правда», Ленин номли, «Пахтакор» ва бошқа совхозларда бир центнер пахта етиштириш учун 1,3-2,1 киши-куни сарфланмоқда ва унинг таннархи 19-20 сўмга тушмоқда. Ўтган йили Учқўрғон, Дўстлик, Ильич, Мирзачўл, Пахтакор районларида бункерлардан тўкилган пахтанинг салмоғи 90 процентдан ҳам ортди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1971 йил декабрдаги «Пахтачиликда техника тараққиётини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига кўра, 1975 йилга бориб республикамизда пахтани машинада териш ҳажмини 65-70 процентга етказиш мўлжалланди. Бу, тахминан 3 миллион тоннани ташкил қилади.

Октябрь революциясидан кейиноқ, 1918 йил 17 майда чиқарилган Туркистондаги суғориш ишларига ҳамда бу ишларни ташкил этишга 50 миллион сўм ажратиш тўғрисидаги тарихий декрет Мирзачўлда суғориш ишларини ривожлантиришга катта ёрдам берди. 1956 ва 1958 йилларда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Ўзбекистон, Қозоғистон ва Тожикистон республикалари территориясининг 300 минг гектар ерини суғоришни тезлаштириш ҳақида қарор қабул қилдилар. Шу муносабат билан республикалараро ягона «Главголодностепстрой» ташкилоти тузилди. Бу ташкилотга Мирзачўлни суғориш ва ўзлаштириш, обод посёлкалар барпо этиш, пахтачилик совхозлари тузиш билан боғлиқ бутун комплекс ишларни бажариш ишлари топширилди.

В. И. Ленин деҳқончилик ишлаб чиқаришини интенсивлаш ва уни юксалтиришда химияга катта эътибор берди. Шунинг учун ҳам КПСС қишлоқ хўжалигини химиялаштиришни маҳсулот етиштиришни интенсивлашнинг жуда муҳим йўналиши деб катта эътибор бермоқда. Агар республикамизга 1930 йилда 1500 тонна суперфосфат келтирилган бўлса, кейинги йилларда республика колхоз, совхозларига 3 миллион тоннадан зиёд минерал ўғит етказиб берилди. Натижада пахта етиштириш кейинги ўн йил ичида қарийб 1,6 баравар кўпайди.

Шундай қилиб, пахтачиликни интенсивлаш мамлакатимиз моддий-техника базасини мустаҳкамлайди. Моддий-техника базаси мустаҳкамланган сари пахтачилик ривожланишининг янги босқичига кўтарилаверади, индустриал негизларга тобора кўпроқ ўта беради.

А. РАҲИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

ҚАРДОШЛИГИМИЗ МАДҲИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи олдидан Ўзбекистон телевидениеси ижодий ходимлари ташкил этган «Марҳабо талантлар» кўрсатувида республикамиз областлари ўзларининг энг талантли ёшларини, талабчан ва саводхон авлодни ойнаи жаҳон орқали намойиш этди.

Бу туркум кўрсатувларда Тошкент ва Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларининг ёшлари ўзларининг илм ва зеҳнларининг қирраларини кўрсата олдилар. Республикамиз олтин тўйига атаб ташкил этилган туркум кўрсатувлардан бири — «Зеҳн»дир. Бу кўрсатувлар ҳам ёшларнинг ақл-идрокини, зийракли ва етуклигини, ҳунар ва нафосатини намойиш этади.

Юбилей кўрсатувлари Ўзбекистон телевидениесида кўп қирраларга эга. Республикамиз ярим асрлик ҳаётида жуда кўп талантли ижодкорларни, шоир ва адибларни, композитор ва рассомларни етиштирди. Юбилей олдидан берилган адабий портретларда атоқли шоир ва ёзувчилардан Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Ойбек, Ғафур Ғулом, Комил Яшин, Шайхзода, Уйғун ва Зулфияларнинг ҳаёти ва ижодларидан намуналар билан кенг китобхонлар оммаси ойнаи жаҳон орқали таништирилди. Бу улкан тўйга атаб берилаётган кўрсатувларнинг бир қисмини ўзбек ёзувчиларининг машҳур асарларини телевизион спектакль қилиб кўрсатиш ташкил этади.

Юбилей кўрсатувлари ичида «Ёзувчи ва замон», «Мушоира этади давом», «Пахта мадҳи» каби туркум кўрсатувлар ҳам борки, бу кўрсатувларда ҳам республикамизнинг жамолини мадҳ этувчи, донгдор ва машҳур кишиларни куйловчи асарлар жаранглади.

Улкан юбилей олдидан телевидение орқали ҳар куни кўрсатилаётган «Пахтазор — мардлар майдони» туркум кўрсатувларда ҳам республикамиз ютуқлари, машҳур пахтакорлар, илғор кишиларимиз мадҳ этилмоқда.

«Ленин ва Ўзбекистон» туркум кўрсатувларда Ленин ғояларининг Ўзбекистонда ғалаба қозонишини ўз ифодасини топса, «Ўзбекистон Компартияси тарихи очерклари» туркум эшиттиришларда Ўзбекистон Компартияси тарихи тасвирланади. Бу эшиттириш Ўзбекистон Компартияси тарихи институтидан, институт ходимлари томонидан олиб бориладн.

Олтин тўй олдидан бир ойда бир марта бериб борилаётган «Дўстлик экрани» кўрсатувини Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон, Қозоғистон телевидениеларининг ижодий перекличкаси биргаликда тайёрламоқда. Бу кўрсатувларда интернационализм, дўстлик, қардошлик ва иноқлик ўз ифодасини топмоқда. Бу кўрсатувларда социалистик мусобақа кенг ёритилмоқда.

Туркманистон, Қирғизистон республикаларидан сўнг куни кеча намойиш этилган Қозоғистон республикасининг телевизион фестивалида қардош қозоқ халқининг маданий ҳаёти, қишлоқ хўжалиги ва саноатдаги улкан зафарлари намойиш этилди. Медео спорт иншооти ва Манғишлоқ ҳақидаги ҳужжатли фильмлар ўзбек телетомошабинларида қардош бу юртга меҳр ва муҳаббат уйғотади. Ўзбек ва қозоқ болаларининг дўстлиги ҳақидаги фильм бу икки қардош халқнинг қадимий дўстликларини намойиш этишга бир халқа бўлди. Кўрсатувнинг концерт қисми ҳам дўстликнинг ифодасидай жаранглади. Бу туркум кўрсатувлар Ўрта Осиё халқларининг дўстлигини, қадимий маданий алоқаларини, бир-бирлари билан иноқ ва тотувликларини, интернационализмни ойнаи жаҳон орқали мадҳ этади.

ДОН—ДАВЛАТГА

Хабаровск ўлкаси давлатга дон сотиш юзасидан социалистик мажбуриятни бажарди.

Хабаровск ўлкаси қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, дон экинларидан яхши ҳосил етиштирдилар ва давлатга дон сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини адо этдилар.

Ўлканинг колхозчилари совхозларнинг ишчилари, партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ўзларининг бутун куч-ғайратларини кузги дала ишларини тез орада тугаллашга, чорвачилик учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратишга сарфлашмоқда.

Биз—интернационалистлармиз

АҲИЛЛИК ШАРОФАТИ

Амударё соҳилига туташ қамишзор тўқайни ўзлаштириш, шоли конига айлантириш учун юриш бошланди. Ўзбек ва корейс йигитлари оға-инилар каби қўлни-қўлга беришиб, қўриқ очишга отланишди. Уларнинг сафига руслар ва украинлар, татарлар ва қозоқлар, туркманлар ва қорақалпоқлар, хуллас ўндан ортиқ миллат вакиллари келиб қўшилдилар.

Николай Васильевич Ким пенсия ёшида бўлса ҳам область партия ташкилотининг йўлланмаси билан совхозга директор бўлиб келди. У партия ва хўжалик органларида кўп йиллар ишлаган, катта тажрибага ва ташкилотчилик қобилиятига эга эди. Агроном Ботир Отахонов, уста деҳқонлардан Юсуф Юнусов, Цой Григорий каби оловқалб кишилар қўриқ азаматларига бош бўлишди.

Мана энди очилган қўриқ жамолини-ю, унинг одамларини одимини кўрсангиз. Илгари қашқир увиллаган «Хон тўқай» ва «Мош тўқай»— бугун жавоҳир хазинаси. Шоликорларнинг шаҳар типидаги обод посёлкаси қад кўтарди. Қўшқаватли дан-ғиллама уйларда 350 оила истиқомат қиляпти. Хонадонлар электр, радио, табиий газ, водопровод ва бошқа коммунал-маиший қулайликлардан баҳраманд, ёзги ва қишки клублар, маиший хизмат комбинати, болалар муассасалари, савдо ва медицина тармоқлари ишчилар хизматида.

Лермонтов номли ўрта мактабда 300 га яқин ўқувчи таълим оляпти. Шевченко номли саккиз йиллик мактаб ҳам фойдаланишга топширилиб, унда 330 ўғил-қиз фан асосларини эгалламоқда. Турли миллат фарзандлари бир оилада ўсаётган болалар каби иноқ.

Рус йигити электр пайвандчи Анатолий Односумов, корейс Пак Иван билан устоз-шогирд. Озарбайжон Гулаҳмед Мамедов ва татар Загит Булатов оға-инидан кам эмас. Иккаласи ҳам комбайнчи, мусобақадош. Рус қизи Зинаида Давидова Олмахон Каримова билан ажралмас дугона. Украин Николай Терешченко ва туркман Гурбанмамат Ғажанбоевни касб-кор бир-бири билан боғлаб, энди улар туғишган оғалардек бўлиб қолишди.

«Кўнгил кўнгилдан сув ичар» дегандек, дўстлик туфайли мушкуллар чекиниб, оғир иш енгил бўляпти, тўй-маросимлар файзли ўтяпти.

«Барака аҳилликда» дейди халқимиз. Интернационал коллектив совхоз экономикасини юксалтиришда каттагина ютуқларни қўлга киритди. Қўриқ ерларнинг саховати салмоқли бўлди. Ўн йил ичида 110 минг тонна шоли етиштирилди, бунинг қарийб 100 минг тоннаси давлатга сотилди. Экин майдони 1964 йилдаги 1 минг гектардан ўтган йили 3200 гектарга, ҳар гектар ердан олинган шоли ҳосили эса 23 центнердан 56.7 центнерга етказилди. Бу йилги марра—шолининг ялпи ҳосилини 19 минг тоннага, ҳосилдорликни 60 центнерга етказишдан иборат.

Коммунистлардан Юсуф Юнусов, Ким Константин бошчилик қилаётган бригадалар 60 центнерли маррани эгаллаб, ўтган йили рекорд қўйишди. Юбилей йилида улар ҳар гектар ердан 65 центнердан хирмон кўтаришга қаттиқ бел боғлаганлар.

Меҳнат — шон-шараф, қаҳрамонлик иши. Қишлоқ хўжалик ходимларининг шавкатли меҳнати партия ва ҳукумат томонидан ҳамма вақт муносиб тақдирланяпти. Совхоз директори Н. В. Ким Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлди. Донгдор шоликорлардан Кан Александр, Шарифа Шарипова, Жалқин Ирисбоева, Шегай Настя, Сотим Дурдиев каби талай пешқадамлар орден ва медаллар билан тақдирланди. Улар турли миллат кишилари бўлса ҳам, мақсад бирлиги, юксак идеаллар ҳаммасини бир тотув оила қилиб бирлаштирган.

Совхоз партия ташкилоти — коллективнинг етакчиси, сиёсий тарбиячиси. Ўн йил илгари уч коммунистдан иборат бошланғич ташкилот тузилган бўлса, эндиликда коммунистлар сони 146 кишига етди. Партия комитети, бошланғич ва цех партия ташкилотлари экономикани тўхтовсиз ривожлантириш, социалистик мусобақани ташкил этиш, ишчиларни интернационализм руҳида тарбиялаш масалаларига катта эътибор бермоқдалар.

— Коллективимиз қўлга киритаётган ютуқлар аҳиллик ва уюшқоқлик билан қилинган катта меҳнатнинг натижасидир, мустаҳкам дўстлик ва биродарликнинг шарофатидир, — дейди партком секретари Аҳмаджон ака Қурбонов.

Коммунистлар олиб бораётган оммавий-сиёсий ишлар ва маданий тадбирларда асосий эътибор кишиларда коммунизм қурувчисига хос ахлоқий фазилатларни шакллантиришга қаратиляпти. Лекция ва суҳбатлар, дўстлик кечалари ва учрашувлар бу мақсадга эришишда таъсирчан роль ўйнамоқда. Яқинда ўтказилган интернационал дўстлик кечасида Туркманистон ва Қорақалпоғистондан келган меҳмонлар ҳам иштирок этишди. Бу мароқли кеча республикамиз олтин тўйига бағишланди.

Хонқа районидаги ал-Хоразмий номли совхоз шоликорлари юбилей йилида баракали хирмон кўтариш учун мардона меҳнат қилмоқдалар. Интернационал дўстлик, биродарлик, аҳиллик руҳи юксак марраларни эгаллашда уларга зўр ғайрат, жўшқин илҳом бахш этяпти.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

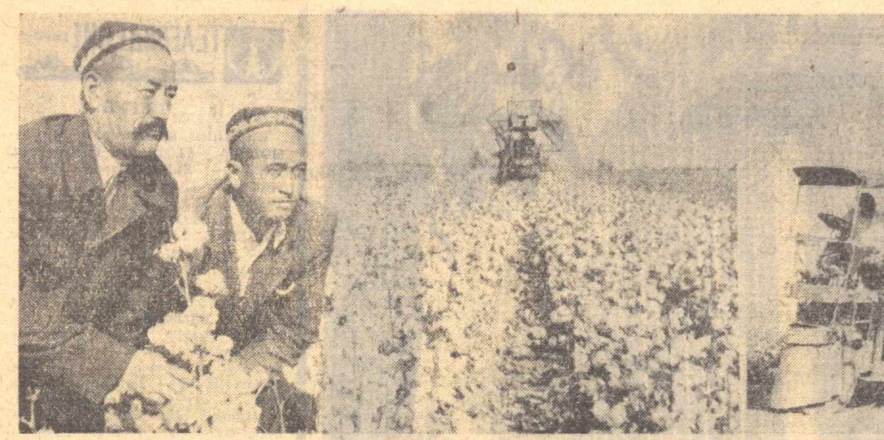

Жиззах областининг Дўстлик районидаги Ғафур Ғулом номли совхоз механизаторлари машина теримида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Суратларда: мусобақадош бўлим бошлиқларидан (чапдан) М. Мамасолиев ва Ҳ. Отақулов ҳамда пахтани бункерлардан машиналарга ортиш пайти.

А. Тўраев фотолари.

ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА МАШИНАДА ТЕРИБ ОЛИНМОҚДА

ТЕРМИЗ (ЎзТАГ). Сурхон водийсидаги хўжаликларнинг механизаторлари ингичка толали пахтани машинада териб олишни бошлаб юбордилар. Термиз районидаги Жданов номли колхозда пахтазорга қаравб ингичка толали машина тушди. Бу хўжалик жанубий вилоятларда ингичка толали пахтани механизация воситасида териб олиш вазифасини ҳал этишда олимлар билан конструкторлар учун экспериментал база бўлиб қолди. Бу ерда экинни дефолиация қилиш агротехникаси ишлаб чиқилди. Ингичтерим агрегатларининг тажриба нусхалари шу ерда синаб кўрилди. Бу йил Сурхондарёда 180 га яқин шундай «зангори кема» ишлайди.

Механизаторлар етиштирилган ҳосилнинг тенг ярмини машинада териб олишга сўз бердилар. Республикада биринчи марта ана шундай катта майдондаги ингичка толали пахта машинада териб олинади.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ, НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА!

ҲОСИЛДОРЛИК 45 ЦЕНТНЕРГА ЕТАДИ

Хўжалигимиз бундан икки йил муқаддам қўриқ ерда ташкил топган эди. Ҳозиргача 800 гектар ер ўзлаштирилиб деҳқончилик қилаётирмиз. Пахта пайкалларимиз эса 600 гектарни ташкил этади. Шу йилнинг ўзида 200 гектар янги ерларга чигит экканмиз.

Колхозимизда пахта терими 7 сентябрда оммавий бошлаб юборилди. Машина теримига ажратилган майдонларни дефолиация қилиш эса 8 сентябрда бошланди. 600 гектар майдондаги ғўзаларнинг 500 гектаридагиси машина теримига мослаб ўстирилган эди. Ана шу майдонларда ғўза барги сифатли тўкдирилди. Машина терими бошлангунгача кунига йиллик планнинг 1, 5—2 процент миқдорида пахта тайёрлаб турган бўлсак, терим машиналари ишга тушиши билан кунлик суръат 7—8 процентга кўтарилди.

Хўжам Умурзоқов бошлиқ бригада пахтакорлари тўрт иш кунида областда биринчилар қатори йиллик пахта сотиш планини ошириб бажарган эди. Ҳозир бу бригада пахтакорлари ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб пахта териб олдилар. Шунингдек, бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта етиштириш аҳди билан меҳнат қилаётган Холли Нормуродов, Ойна Ҳамроева, Абди Аллаев, Номоз Хўжамуродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари хозиргача ҳар гектар ердан 25—28 центнердан ҳосил териб, қабул пунктига жўнатдилар. Хўжалигимиз бўйича ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта териб олиниб, йиллик пахта сотиш халқ хўжалиги плани шараф билан бажарилди.

Механизаторларимиз мавсумда ҳар бир машина билан 150 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олганлар. Демак, колхозимиз бўйича етиштириладиган ялпи ҳосилнинг 80 проценти терим машиналари билан саронжомлаб олинади. Бунинг учун барча имкониялар бор.

Йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини 21 сентябрь куни 13 иш кунида бажаришга муваффақ бўлдик. Ҳозиргача қабул пунктига 1.500 тоннадан ортиқ пахта етказиб берилди. Пахтакорларимиз ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш учун меҳнат қилдилар. Далаларда меҳнат қилаётган механизаторлар, транспорт ходимлари ва теримчилар ўртасида моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг барча омилларидан самарали фойдаланишга ҳаракат қилаётирмиз. Социалистик мусобақа ҳар беш кунда якунлаб бориляпти. Илғорларга кўчма Қизил байроқлар, кўчма қизил вимпеллар билан бирга қимматбаҳо саноат буюмлари ва пул мукофотлари бериб бориляпти.

Хўжалигимизда барча куч ва имкониятлар ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нес-нобуд қилмай йиғиб-териб оришга қаратилган.

Очил КЎЧКИНОВ,
Ғузор районидаги «Халқобод» колхозининг раиси.

КУНИГА БЕШ ПРОЦЕНТДАН

Совхозимиз ишчилари юбилей йилида астойдил меҳнат қилиб, пахтадан мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. План бўйича 8700 тонна «оқ олтин» тайёрлашимиз керак эди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига мусобақани кучайтириб, 10 минг тонна пахта етиштиришга қарор қилдик. Ялпи ҳосилнинг 75 процентини машиналарда териб олишимиз керак. Хуллас, ҳозир шундай долзарб кунларга кирдикки, зиммага олинган мажбуриятларни пешма-пеш бажармоғимиз даркор. Шу кунларда йиллик планнинг 4 процентига етказиб пахта топширяпмиз. Лекин бундан кўнглимиз тўлаётгани йўқ. 5-6 процентлик маррани эгаллашимиз зарур. Шунга эришиш учун ҳосил ҳам, ишчи кучи ва техника ҳам бор. Энди гап партия ташкилотларининг ташкилотчилигига боғлиқ бўлиб қолди. Вазифа — бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўп пахта терилишини таъминлашдан иборат. Бундай дейишимизнинг боиси бор. Куз кунлари тобора қисқаряпти, унинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланишимиз даркор. Механик-ҳайдовчилар, теримчилар орасида теримни соатлик график асосида ташкил қилганимиздагина шу мақсадга эришишимиз мумкин.

Биз амалда шундай қиляпмиз. Ҳозир далаларда 2400 киши пахта теримида қатнашмоқда. Илғор теримчилар 200-250 килограммдан ошириб пахта теряпти. Бироқ қўл кучи ҳали теримга тўла сафарбар этилгани йўқ. Имкониятни ҳисобга олиб, теримчилар сонини яна 400 кишига кўпайтирамиз. Ҳар бир теримчининг кунлик иш унумини 95-100 килограммгача етказамиз. Шундай қилиб, қўл кучи билан ҳар куни 2-2,5 процент пахта тайёрлаймиз.

Техника — теримда ҳал қилувчи куч. Кўп йиллик тажрибада буни синаб кўрдик. Шу йил ҳам техникага зўр берамиз. Бусиз оғир юкни кўтариб узоқ манзилга етиш мумкин эмас.

Бухоро область ва Ромитан район партия комитетлари ишчиларнинг фаолиятига, машиналарда терилган пахтанинг миқдорига ва сифатига қараб баҳо беришни кун тартибига қўйди. Бу фикрга тўла қўшиламиз. Ҳар бир механизатор теримда авангардлик ролини ўйнамоқда. 52 та терим машинаси бор. Уни 104 киши бошқаряпти. Ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми 5-6 тоннадан ошаяпти. Лекин бу чегара эмас. Машиналар иш унумини ўртача 8-10 тоннага етказамиз. Илғор механик-ҳайдовчилар мавсумда 200-250 тоннадан пахта териш мажбурияти олишди. Механизаторларимиз масъулиятни тўла ҳис қилиб ишламоқдалар. Ленин ордени кавалери А. Ҳамроев, С. Шарипов, Ш. Бешимов, Н. Норов, М. Сайфиева каби пешқадам механизаторларимиз ҳар куни бункердан 8-10 тоннадан, ундан ҳам ошириб пахта тўкиб, хирмонга қут-барака киритяптилар.

Машиналарни 22 группага бўлиб ишлатяпмиз. Бунда иш унуми ортади. Техник хизмат қилиш яхшиланади. Машиналарнинг бекор туриб қолиш ҳоллари бўлмайди. Энг муҳими — меҳнат унумдорлиги кўтарилади. Кўчма устахоналар Л. Тешаев, А. Бозоров, Б. Идиев, Ш. Мирзаев каби механиклар бошлиқ бир группа ходимлар группаларга яхши хизмат қилмоқдалар.

Теримда мусобақани кучайтиряпмиз. Шу сабабли кунлик суръат кўтарилиб, пахтанинг миқдори ортяпти. Уни пешма-пеш тайёрлов пунктларига етказиб бераётган А. Рустамов, Ю. Ҳамроев, А. Воқиев каби тележкачиларнинг хизматидан мамнунмиз. Улар пахтани хирмон жойида қолишига йўл қўймаётирлар. Бундан кейин ҳам шу усулда иш тутамиз.

Совхознинг пахта тайёрлашдаги кўрсаткичи кейинги кунларда тағин ҳам ошди. Бунинг боиси — пахта тайёрлаш плани ва мажбуриятни бажариш учун кураш янада авж олмоқда. 10 дан ортиқ бригада, жумладан Б. Ражабов, Н. Норов, М. Бафоев, Л. Калонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар теримда қўл кучи ишлатмасдан ҳамма ҳосилни машиналарда териб олмоқдалар. Улар яқин кунларда ғалаба рапортига имзо чекадилар. Бу — «зангори кема»ларнинг шарофатидир.

Кўп ва юқори сорт пахта тайёрлаш, план ва мажбуриятларни тезкорлик билан бажариш — шиоримиздир. Ҳар куни йиллик планнинг 6-7 проценти миқдорида пахта тайёрлаётган, машиналар қувватидан оқилона фойдаланаётган Т. Бозорова, Ҳ. Қурбонов, Х. Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари олдинда бормоқдалар. Бу бўлимларда кунига суръат 7-8 процентга кўтарилади. Чунки 23 сентябрдан бошлаб машиналар оммавий равишда ишга туширилади.

Бизнинг шиоримиз — йиллик пахта тайёрлаш планини 10 октябрга бажариб, она-Ватанга рапорт беришдир. Сўнгра тез кунларда социалистик мажбуриятни ҳам адо этамиз. Юбилей йилида ҳамма соҳалар бўйича белгиланган план ва мажбуриятлар шараф билан бажарилади. Бу — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тўёнамиз бўлади.

У. ИСМАТОВ,
Бухоро области, Ромитан районидаги «Ромитан» совхози директори.
Ж. ФОЗИЛОВ,
партия комитетининг секретари.
Б. ЕДГОРОВ,
бош агроном.

Муддатидан илгари

Сурхондарё области қишлоқ меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, сабзавот сотиш юзасидан беш йиллик тўртинчи йили учун олган мажбуриятларини бажардилар. Давлат тайёрлов пунктларига 35 минг тоннадан кўп сабзавот топширилди. Сариосиё ва Бойсун районларининг сабзавотчилари илгари белгиланган марраларидан анча ўзиб кетдилар.

Сурхондарё деҳқонлари пландан ташқари яна камида 6 минг тонна сабзавот сотишга қарор қилдилар.

●

Андижон районидаги Охунбобоев номли совхоз коллективи давлатга сабзавот ва бошқа бир қанча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш йиллик планини бажарди. Совхоз шаҳарликларга 15.300 тонна сабзавот, 250 тонна мева ва 170 тонна узум етказиб берди. Хўжалик меҳнаткашлари яна 5 минг тонна сабзавот топширадиган бўлдилар.

(ЎзТАГ).

БУЮРТМА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ ВА БАЖАРИЛДИ

Терим мавсумига киришган механизаторлар далада машина бирон кун, бирон соат бекор турмасин деган сўзларни шиор қилиб олишган. «Узсельхозтехника» ходимлари уларга эҳтиёт қисмларни дарҳол етказиб бериш вазифасини ўз зиммаларига олганлар. Улар эҳтиёт қисмларни айланма усул билан ташиш методини жорий қилдилар.

— Бу янгилик, — дейишди ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда «Узсельхозтехника» республика бирлашмасидаги ходимлар, — далага зарур эҳтиёт қисмлар ташиб етказилишини жадаллаштиради.

Ҳар куни эрталаб Тошкент область бирлашмасининг савдо базасидан рейсга автомашиналар чиқади. Улар йўлга терим машиналарининг 20 хил қисмларини ортиб олади. Хўжаликларнинг буюртмаларига асосланиб эҳтиёт қисмлар танлаб ортилади. Шофёрлар бир кунда тўртта район бирлашмасида бўлиб, буюрилган эҳтиёт қисмларни топшириш ва янги буюртмаларни қабул қилишга улгурадилар. Буюрилган деталлар келгуси маршрутда етказиб берилади. Буюртмаларни диспетчер йиғади. Илгари колхоз ёки совхознинг подшипникка бўлган талабини бажариш учун (агар базада подшипник топилмаса) область марказига махсус машина юборишга тўғри келарди. Бундай буюртма қимматга тушар ва кўп вақтни оларди.

Терим мавсуми бошланиши билан Қорақалпоғистонда ва Ўзбекистоннинг ҳамма областларида эҳтиёт қисмлар етказиб берувчи айланма маршрутлар жорий этилди. Ҳар куни 55 та машина йўлга чиқиб турибди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

А. А. ГРОМИКОНИНГ ГРЕЦИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ БИЛАН СУҲБАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XXIX сессиясининг иши муносабати билан бу ерга келган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бугун Греция бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Г. Мавросни қабул қилди.

Суҳбат вақтида икки томонлама муносабатларга доир масалалар, шунингдек БМТ Бош Ассамблеяси XXIX сессиясининг ишига тааллуқли масалалар муҳокама қилинди. Суҳбатда Кипр билан боғланган проблемаларга алоҳида эътибор берилди.

КИПРДАГИ АҲВОЛ

НИКОЗИЯ, 23 сентябрь. (ТАСС). Кипрда грек ва турк томонлари ўртасида бемор ва жароҳатланган асирлар алмаштирилиб бўлди. Асирларни алмаштириш Кипр президенти вазифасини ижро этувчи Г. Клиридис билан турклар жамоасининг раҳбари Р. Денкташ ўртасида келишилган битимга мувофиқ халқаро Қизил Крест назорати остида ўтказилди.

Кейинги кунлар Кипрда бир мунча осойишталик сақланди. Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни бузиш ҳоллари рўй бермади.

ҚОҲИРА, 23 сентябрь. (ТАСС). Мисрга сафар қилиб борган Кипр президенти архиепископ Макариос президент А. Садат билан олиб борилган музокараларнинг якунларидан мамнун эканлигини билдирди.

Макариос тез фурсатда Кипрга қайтиб боражагига умид билдирди. Грецияга бўйсуниб келган миллий гвардия шунгача оролдан чиқариб юборилади.

МАРСЕЛЬ ХАЛҚАРО ЯРМАРКАСИДА

СССР КУНИ

Марселдаги 50-юбилей халқаро савдо ярмаркасида Совет Иттифоқи куни бўлиб ўтди. Бу воқеа СССР павильонига эътиборни жалб қилди. Бу павильонда Совет Иттифоқининг бир қанча ташқи савдо бирлашмалари ўз маҳсулотларини намойиш қилмоқда. Бу ерда улкан металл қирқувчи станоклар ва тракторлардан то электрон сансатининг маҳсулотларигача ғоят хилма-хил маҳсулотлар кўрсатилмоқда.

Виставкада бир неча катта савдо битимлари тузилди. «Машприборинторг» бирлашмасининг вакили Франция—Совет аралаш жамияти «Слава» билан Францияга 800 минг сўмлик чамаси соат юборишга шартнома тузди. «Техмашэкспорт» бирлашмасининг вакили Франциянинг «Маграфранс» фирмаси билан Францияга 360 минг сўмлик «Кама-3» ва «Малиш» насослари юбориш тўғрисида битим тузди.

Франция—Совет самарали ҳамкорлиги биродарлашган Марсель ва Одесса шаҳарларининг экспозициясида, Франция билан СССР ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигига яқин орада 50 йил тўлишига бағишланган фотостендда, «Станкоимпорт» бирлашмасининг экспозициясида акс эттирилган. Бу экспозицияда Франциянинг «Алкатель» фирмаси билан ҳамкорликда яратилган программа асосида бошқарилувчи қурилмали металл қирқувчи станоклар кўрсатилмоқда.

Совет соатлари, радиоприёмниклари, сувенирлари қўйилаётган ва сотилаётган стендларга ёриб ўтиш қийин. Марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, фан-техника адабиёти ва социал адабиётга талаб катта. Ёшлар айниқса шу китобларни кўпроқ талаб қилмоқдалар.

Марселдаги халқаро савдо ярмаркасининг президенти М. Пожжиоли ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида: «СССР павильонини кўришдан қоладиган асосий таассурот—тарихан қисқа бир муддат ичида ҳозирги замон фанининг ҳамма ютуқларини ўзига хизмат қилдира олган совет халқи ижодий тафаккурининг бойлиги ва қудратидан иборатдир», деди. (ТАСС).

СЎЛ КУЧЛАРНИНГ ҒАЛАБАСИ

ПАРИЖ, 23 сентябрь. (ТАСС). Кеча Франция сенатига бўлиб ўтган сайлов сўл кучларнинг муваффақияти билан нишонланди. 283 ўринга эга бўлган сенат сайлов натижасида учдан бир қисми миқдорида янгиланди. Метрополиянинг 30 департаментида, шунингдек Реюньонда, Янги Каледонияда, Афарлар ва Исса территориясида сайлов бўлиб ўтди. 88 сенатор яна 9 йил муддатига сайланди. Бундан ташқари мамлакат ташқарисида истиқомат қилувчи французлар вакили қилиб икки сенатор тайинланди.

Ички ишлар министрлигининг эълон қилган маълумотларига қараганда, Франция Коммунистик партияси Изер ва Мор департаментларида икки янги ўринга эга бўлди. Эндиликда сенатдаги коммунистлар гуруҳи 20 кишидан иборат бўлади. Социалистик партиянинг сенатдаги ўрни иккита кўпайди.

Кўпчилик ҳукумат партиялари орасида мустақил республикачилар 4 ўриндан, республикани ҳимоя қилувчи демократлар союзи 3 ўриндан маҳрум бўлдилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. Бу ерда кенг истеъмол моллари халқаро кузги ярмаркаси ёпилди. Совет корхоналари Будапешт ярмаркасида 700 хилга яқин маҳсулотларини намойиш қилдилар.

● ПАРИЖ. Франция хотин-қизлар иттифоқи, демократик хотин-қизлар жамияти, тинчлик ва озодлик учун курашувчи хотин-қизлар халқаро иттифоқи каби 12 та хотин-қизлар ташкилотлари ва Франциянинг бир қанча жамоат арбоби бўлган аёллар 1975 йилда ўтадиган халқаро хотин-қизлар йили даврида ишларининг ягона программасини тузиб чиқдилар.

● БОНН. ГФРнинг йўллари ва автомобиль йўлларида июль ойининг ўзидагина автомобиль ҳалокатлари ва авариялар натижасида 1.163 киши ўлди, 39.157 киши ярадор бўлди.

● НИКОЗИЯ. Кипрнинг Ларнака шаҳрида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Митинг иштирокчилари Кипр халқига унинг учун оғир дамларда ёрдам берганлиги учун Совет Иттифоқига қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар. Шаҳар мэри А. Франсис митингда сўзга чиқиб, кипрликлар Кипр халқини қўллаб-қувватлаганлиги учун Совет Иттифоқидан миннатдордирлар, деди.

● ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи бешта завод қуришга қарор қилди.

● ДАМАШҚ. Сурия Араб Республикаси Қишлоқ хўжалиги министрлиги Исроил оккупациясидан озод этилган Жўлан тепаликлари райони территориясида 4 та чорвачилик кооперативи ташкил этиш лойиҳасини ишлаб чиқди.

● ВАШИНГТОН. Бу ерда Америка қитъасидаги мамлакатлар бўйлаб сафар қилаётган Япония бош министри К. Танака билан АҚШ президенти Ж. Форд ўртасида биринчи учрашув бўлиб ўтди.

● ЛАГОС. Нигерияда яна битта халқаро аэропорт қуриш мўлжалланмоқда. Бу аэропорт Лагосдан 270 километр шимолдаги Илорин шаҳри яқинида қурилади. У Нигерия пойтахтидаги халқаро аэропорт учун запас аэропорт ролини бажаради. Янги аэропорт Нигерияда ҳаво орқали юк ташишни кўпайтиришга имкон беради.

● РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. Берилу шаҳридан (Минас-Жерайс штати). 26 яшар бразилиялик аёл Ираима Эстевис Роша тўрт бола туғди. Булардан биттаси ўғил ва учтаси қиз. Чақалоқлар ва уларнинг онаси ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

(ТАСС).

«ЯЛЛА» АНСАМБЛИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

БОНН. ТАСС мухбири А. Урбан хабар беради: Германия Коммунистик партиясининг органи «Унзере цайт» газетасининг байрами муносабати билан Тошкентдан келган «Ялла» ансамбли катта муваффақият қозонди.

Ўзбекистон Ленин комсомоли ва Берлинда бўлиб ўтган X жаҳон ёшлари ва студентлари фестивалининг лауреати «Ялла» коллективи 21-22 сентябрда Дюссельдорфда икки кун ичида тўртта концерт берди.

Байрам иштирокчилари ўзбекистонлик совет музикачиларининг маҳоратига юксак баҳо бердилар. Ўзбек ва рус халқ қўшиқлари, халқаро ҳамкорликка бағишланган ашулалар гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди.

Тошкент консерваторияси студенти Лариса Кондратьева ижро этган ашулаларни томошабинлар қизғин кутиб олдилар. А. Хўжаев шеърига Е. Ширяев басталаган «Чили ҳақида қўшиқлар» зўр муваффақият билан ижро этилди.

Ансамблнинг биринчи концертида Германия Коммунистик партиясининг раиси Г. Мис ва партиянинг бошқа раҳбарлари қатнашдилар.

«Ялла» ансамблининг раҳбари Ш. Яхёев ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: — Ғарбий Германия коммунистларининг матбуот органи байрамида қатнаша олганлигимиз учун ғоят хурсандмиз. Бизни бу ерда ғоят самимий кутиб олганликлари қувончли бир ҳолдир. Байрам кунларида биз бошқа мамлакатлардан келган кўпгина ҳамкасбларимизнинг маҳорати билан танишиш имкониятига эга бўлдик. Бу ерга жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан 750 санъат намояндалари, шу жумладан ўнлаб музика коллективлари келишди.

Тошкентлик меҳмонлар Дюссельдорф социалистик немис ишчи ёшлар активлари билан дўстона учрашдилар.

АМЕРИКА СИЁСАТИНИНГ АНГЛИЯДАГИ ҚОЛДИҚЛАРИ

1952 йилнинг бир куни эрталаб икки яшар ўғлим билан сайрга чиққанимни тез-тез эслаб тураман. Бу Лондоннинг марказий районларидан бири — Кенгсингтонда юз берган эди. Бирдан бошим устидан иккита бутилка учиб ўтди. Улар шундоққина ёнимга, йўлга тушиб парчаланди. Агар улардан бири ўғлимга тегиб кетганида, унинг омон қолиши гумон эди. Бундай беъмани «ҳазил»ни ким қилди экан деб, ўгирилдим. Кўчанинг қарши томонида АҚШ денгиз пиёдасининг тўртта солдати «атак-чечак» қилиб боришарди. Бироз юргач, улар яна икки шишани йўлдан ошириб отишди.

Мен нима ҳам қила олардим, қўлимда гўдак бор эди. Лекин йўловчиларнинг ҳеч қайси бири солдатларнинг бу қилиғига эътироз билдирмагани мени ҳайратга солди. Лондоннинг бу районида кўплаб эски инглиз анъаналари билан фахрланувчи консерватив кайфиятдаги ўзига тўқ кекса хонимлар истиқомат қилади. Улар инглизларга тегишли бўлган ҳар бир нарсани ҳимоя қилишга ҳамиша шай туришади. Лекин улардан ҳеч бири бу сафар лом-мим демади.

Мен ўшанда инглиз ва америка маъмурларига норозилик хати юборсаммикан, деб ҳам ўйлагандим. Лекин ўша заҳотиёқ кимдир келиб менинг шикоятимни эмас, балки ўзимнинг ҳукуматга муносабатимни суриштиришини жуда яхши билардим. Англияда ўша пайт вазият шунақа эди.

Ўшандан буён кўп нарса ўзгарди. Энди Лондон кўчаларида денгиз пиёдалари сайр қилиб юришмайди. Яқинда эса маҳаллий газеталардан бирида бой америкалик оиладан олинган интервьюни ўқиб қолдим. Бу оила бундан йигирма йил бурун ўша воқеа бўлиб ўтган кўчада яшайди. Америкалик оила аъзоларининг айтишларича, Америка шаҳарларида юз бераётган зўравонликдан қочиб, Лондонга кўчиб келишибди. Уларнинг айтишларича, кўплаб америкалик оилалар Лондонга кўчиб келиб, худди ўша кўчада яшашаётган эмиш. Улар бу мамлакатда ҳаёт Америкадагига нисбатан хавфсиз ва тинчроқ деб ўйлашганидан Англияни танлашибди. Чунки бу ерда болаларни ур-йиқиту зўравонликдан холи, тинчгина тарбиялаш мумкин эмиш. Албатта, бизнинг Англияда ҳам зўравонлик бор. Лекин Америкадаги бебошлик билан тенглаштириб бўлмайди.

Биз энди бир-биримизга бошқачароқ қарай бошладик. «Совуқ уруш» даврида Даллес сиёсати Англияни Совет Иттифоқига қарши қаратилган америка авианосеци сингари қуролга айлантирган эди. Энди «совуқ уруш»га чек қўйилди ва Қўшма Штатлар ўзини Европада анча эҳтиёткор тутишга мажбур бўлмоқда. Англияда америка солдатлари ҳамон бор, улар кўп минглаб бўлишига қарамай борликлари унча сезилмаяпти. Улар энди бурунгидай хоҳлаган ишини қилиш олмайди.

Ҳозирги пайтда америкаликларнинг Англияда бўлиши, Американинг таъсири аввалгига нисбатан анча яширин характерга эга. Американикларнинг инглиз ҳаётига таъсири энг аввало молиявий-сиёсий вазиятда амалга оширилмоқда. Даллес даврида Англиянинг ташқи сиёсий йўли ошкора америка рангига бўялар эди. Барча халқаро масалалар юзасидан Англия АҚШ ташқи сиёсати соясида иш кўрарди. Аслида ҳозир ҳам шундай. Лекин у яширин равишда қилиняпти.

Бизнинг Қўшма Штатлар билан алоқаларимиз мустаҳкамлигининг ўз сабаблари бор, албатта. Бу тушунарли. Чунки Америка капиталининг Англия ҳаётидаги роли шунчалик каттаки, мамлакатимиз саноатининг доллар таъсири бўлмаган бирор тармоғи йўқ. АҚШ Англия саноатининг қарийб 25 процентини эгаллаб турибди. Англияда чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотлари, китоблар, металл, бензин, автопокришка, электрон машиналар, самолётлар, дастгоҳлар, химия саноати маҳсулотларининг анчагина қисмини Англияники деб бўлмайди. Улар америка капитали назорати остида чиқарилаётир.

Американинг Англия сиёсатига таъсир ўтказувчи энг муҳим омилларидан бири мудофаадир. Англия ҳарбий сиёсати ҳамон Америка байроғи остида иш кўрмоқда. Кучли томон ўз иродасини ўтказади, баъзан эса иғвогарлик ҳам қилади. Англия тез-тез кучсизнинг аҳволига тушиб қолаётир ва ундан талаб қилинаётган ишни бажаришга мажбур бўляпти.

Инглизларга қарата бутилка иргитилган даврлар ўтиб кетди. Лекин синган шиша қолдиқлари Лондон кўчаларидан ҳали супуриб ташланган эмас. Англия сиёсатида бирор бир муҳим қадам Вашингтон билан маслаҳатлашмай туриб босилмайди. Экономикани планлаштириш соҳасидаги бирор йирик тадбир доллар иштирокисиз ўтказилмайди. Биз бутунлай Қўшма Штатларга қарам бўлиб қолдик. Бордию бирор мустақил ҳаракатга қўл урадиган бўлсак ҳам, бари бир, Америка таъсиридан четлаб ўтолмаймиз. Бу қарамликни ҳеч ким яширишга уринмайди ҳам. Уни фақат «алоҳида шерикчилик», «атлантик кенгашлар», «ўзаро қарамлилик» сингари «чиройли» иборалар билан беркитмоқчи бўляптилар. Бироқ Англия Америка ноғорасига ўйнаётганлиги ҳаммага аён.

Жеймс ОЛДРИЖ,
инглиз ёзувчиси. (АПН).

ФАКТ ВА ШАРҲ

КОСМОНАВТНИНГ МАКТУБИ

Қашқадарёдаги мева ва узум етиштирадиган йирик хўжаликлардан бири — «Якбоғ» боғдорчилик совхози номига «Салют-3» орбитал станцияси ва «Союз-14» космик кемаси экипажи аъзоси П. Поповичнинг жавоб мактуби келди.

Совхоз дирекцияси, партия комитети ва ишчилар комитети космонавт учувчи П. Попович номига мактуб йўллаб, хўжаликнинг 5-узумчилик бригадасига унинг номини беришликка розилик сўрашган эди. Яқинда совхоз директори З. Бекназаров, партия комитетининг секретари М. Набиева ва совхоз ишчилар комитетининг раиси Р. Сатторовлар номига СССР космонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони П. Поповичдан жавоб хати келди. Космонавт ўз мактубида ноз-неъмат соҳиблари — ширин-шакар мева ва узумлар етиштириб, меҳнаткашларни мамнун этаётган совхоз боғбонларининг шарафли ишларида муваффақият тилаб, тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили план топшириқларини бажариш йўлида энг яхши истаклар билдирибди.

Космонавтнинг мактуби совхоз меҳнатчиларининг ғайратини ошириб юборди. Улар етиштирилган мўл олма ва узум ҳосилини нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, мамлакатимизнинг йирик саноат марказларига жўнатиш ва ғамлаб олиш учун астойдил меҳнат қиляптилар.

Соҳибкорлар бу йил 2975 тонна олма, 1900 тонна узум ва бошқа сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш мажбуриятларини олганлар. Шу кунгача Москва, Ленинград, Владивосток, Хабаровск, Иркутск, Красноярск каби шаҳарлар аҳолиси учун минг тоннадан ортиқ олма ва узум жўнатилди. Совхознинг ўз музхонасида 300 тоннадан зиёд олма ва узум ғамланган. Совхоз ишчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллик юбилейи тантаналаригача зиммаларидаги план ва мажбуриятларни бажариш учун курашяптилар.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Советлар мамлакатида

ЎЗБЕК ПАХТАСИ ИВАНОВОДА

ИВАНОВО. Бугун Фарғонадан Иваново корхоналарига юз вагон биринчи нав пахта келтирилди. Ўзбек пахтакорлари кўпдан буёнги анъанага биноан, янги ҳосил толаси ортилган дастлабки составларни мамлакатимизнинг бош тўқимачилик цехига жўнатдилар.

СОВЕТ ҲУҚУҚИ АСОСЛАРИ

Липецк областининг кўпгина мактабларида янги ўқув йилидан бошлаб, «Совет ҳуқуқи асослари» деган факультатив машғулотлар бошланди. Дарслар педагоглар билан юристлар тузиб чиққан ягона план бўйича олиб борилмоқда.

Масалан, Липецк шаҳрининг 44-мактабида юристлар билан муаллимларнинг биргалашиб ишлаш практикаси кенг ёйилмоқда. Бу ерда ҳуқуқ дарслари биринчи синфдан бошлаб ўтилмоқда. Болаларга мактаб тартиб-қоидаларига, кўча ҳаракати қоидаларига риоя этиш тўғрисида гапириб беришмоқда, ўқувчилар Ватан олдидаги бурч нимадан иборат эканлигини конкрет мисолларда билиб олмоқдалар. Мактаб ўқувчисининг ўз хатти-ҳаракатлари учун шахсий жавобгарлиги тўғрисида суҳбатлар ўтказилмоқда. Программа 9-10 синфларда «Совет қонунлари асослари» курси билан тугайди.

ЮЛИУС ФУЧИК МУЗЕЙИ

Фрунзе шаҳридаги 60-мактабда Чехословакиянинг миллий қаҳрамони Юлиус Фучик музейи очилди. Ю. Фучик икки марта 1930 ва 1935 йилларда Қирғизистонда бўлган эди. Мактаб пионерлар дружинаси ҳам унинг номидадир.

«Қизил изтопарлар» Қирғизистон опера театрининг собиқ артисти, ҳозир пенсионер, таниқли революционер Рудольф Маречекнинг қизи Драгомера Маречек ёрдамида музейни ташкил этдилар ва унга материаллар йиғдилар.

Музейда неча юзлаб қизиқ-қизиқ экспонатлар: Густина Фучиковадан, «Руде Право» газетаси редакциясидан мактаб пионерларига юборилган хатлар, фашистларнинг ажал лагери Бухенвальднинг собиқ маҳбуслари билан болалар ўртасидаги ёзишмалар бор.

[ТАСС мухбирлари].

РЕСПУБЛИКАНИНГ БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТИГА

САМАРҚАНД, 23 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Ўзбекистон ССР Советлар Марказий Ижроия Комитетининг биринчи раиси, республика Олий Совети Президиумининг биринчи Раиси Йўлдош Охунбобоевга ўрнатилган ҳайкал тантанали равишда очилди. Шаҳарнинг юзлаб меҳнатчилари, мактаблар ва техникумларнинг ўқувчилари, олий ўқув юртларининг студентлари, чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида бўлиб ўтган шу тантанада иштирок этдилар.

«Ўзбекистон оқсоқоли»нинг ҳайкали республиканинг биринчи пойтахти — Самарқанднинг марказий майдонларидан бирига ўрнатилди. Революция ва Совет ҳокимияти мамлакатимизнинг таниқли давлат арбоблари қаторига олиб чиққан оддий деҳқон фарзанди Йўлдош Охунбобоев бу ерда 1930 йилгача яшаган ва самарали ишлаган эди.

Гранит ҳайкал архитектура-қурилиш институтининг ўқитувчиси, самарқандлик ҳайкалтарош Аҳмад Шоймуродовнинг лойиҳасига биноан тайёрланди.

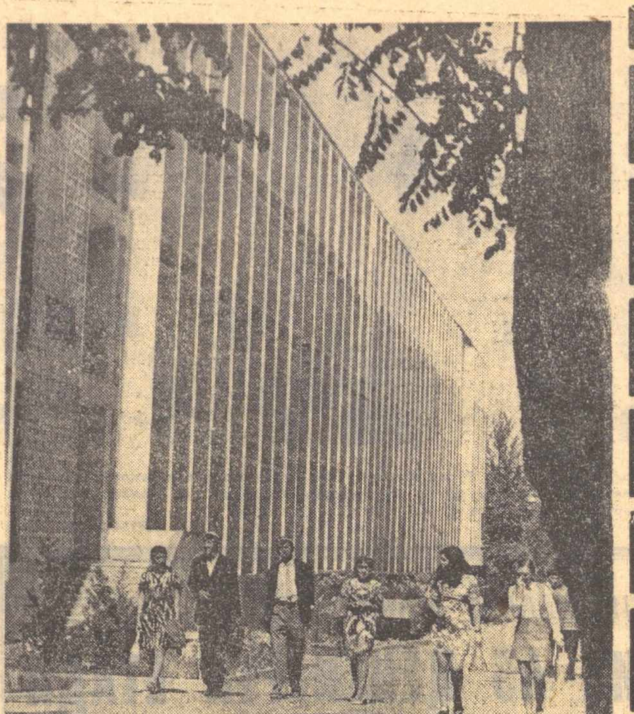

Қадимий Самарқандда Улуғ Октябрь революциясига қадар биронта ўрта ва олий ўқув юрти йўқ эди. Бугунги кунда у ҳақиқий равишда студентлар шаҳри бўлиб қолди. Суратда: А. Навоий номли Самарқанд Давлат университети физика факультетининг ўқув корпуси.

Қ. Отаев фотоси, (ЎзТАГ).

ПУХТА ЗАМИН

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ҲАЁТИДАН

Республикамиз саноат маҳсулотининг қарийб ярми енгил саноат, пахта тозалаш саноати, маҳаллий саноат ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари ҳиссасига тушади. Институтимиз шу соҳалар учун кадрлар тайёрлашга даъват этилган. Биз янги ўқув йилига тайёргарликнинг энг пухта замини ҳисобланган қабул имтиҳонларининг юксак савияда ўтишига алоҳида эътибор бердик. Жумладан, шу йили қабул имтиҳонлари бошланишидан анча илгари институтимизни тарғиб ва ташвиқ қилувчи справочниклар рус ва ўзбек тилларида нашр қилинди.

Институтнинг кундузги бўлимига тайёрлов бўлимларидан ҳамда 1974 йил абитуриентлари орасидан энг билимли, зеҳни ўткир ва ишлаб чиқариш практикасига эга бўлган, армияда хизмат қилган 625 йигит-қиз танлаб олинди. Қабул имтиҳонлари олдидан институт профессор-ўқитувчилари Бухоро, Андижон, Фарғона ва бошқа областларда бўлишди. Улар ёшлар ўртасида институт тайёрлаб етиштирадиган мутахассисликлар ва қабул имтиҳонларидаги талаблар тўғрисида суҳбатлар ўтказдилар.

Қабул имтиҳонлари пайтида бир қанча янгиликлар жорий этилди. Барча факультетларга киришга ариза берган ёшларнинг билими, энг аввало, уларнинг математика ва химиядан олган билимлари синовдан ўтказилди. Кириш имтиҳонларининг дастлабки ўн кунида физиклар ва адабиётчилар Марғилон умумтехника факультетида ва Наманган ўқув-консультация пунктида имтиҳон олдилар. Шундан кейин ўқитувчиларнинг ўрни алмаштирилди. Бу тадбир, ўқитувчилар кучидан оқилона фойдаланиш, иккинчидан эса, ҳар бир фан комиссияси раисига ҳам институтда, ҳам умумтехника факультетида имтиҳонларни бевосита назорат қилиб боришга қулайлик яратди.

Бу йил студентларимиз сафига социалистик ва ривожланаётган мамлакатлар ёшларидан элликка яқин студент келиб қўшилди. Бу халқлар дўстлигининг рамзи ва интернационал бурчимиздир.

Институтимизда ўқув-моддий базани мустаҳкамлаш борасида ҳам бирмунча ишлар амалга оширилмоқда. Ижтимоий фанларни ўқитишни яхшилаш мақсадида ташкил этилган кабинетни монтаж қилиш ишлари тугалланди. Биргина шу кабинет учун ўн минг сўмлик техника воситалари, умуман, институт ўқув моддий базасини бойитиш учун 49 минг сўмлик турли техник асбоб-ускуналар сотиб олинди. Галдаги вазифа тобора бойиб бораётган лаборатория ва кабинетларимиздан унумли фойдаланишдан иборат.

Институтимизда профессор-ўқитувчилар составы тобора яхшиланиб боряпти. Кафедралар мудирлари сафига янгидан икки фан доктори келиб қўшилди. Фан докторлари сони 12 кишига етди. Фан кандидатларининг сони 160 кишидан ортди.

Олий мактабни тамомлаган ёшларнинг белгиланган ишга жойлашишлари катта аҳамиятга эга. Механика-технология факультетини тамомлаган ёшларимиздан эллик киши Бухоро ип-газлама комбинатига бориб ишлаш хоҳишини билдирдилар. Бу ватанпарварлик ташаббусини Бухоро область партия, совет ва комсомол ташкилотлари қизғин қўллаб-қувватладилар.

Кутлуғ янги ўқув йили катта вазифаларни амалга оширишимизни талаб этади. Уларнинг айримларига тўхталиб ўтамиз. Профессор-ўқитувчиларимиз, хусусан кафедра мудирлари ва деканлар биринчи курс студентларига институт тартиб-қоидаларини тушунтиришга, уларни мустақил ишлашга ўргатишга катта эътибор бермоқдалар.

Ҳаёт тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, олий ўқув юртларидаги колоқ студент муаммоси биринчи курслардан бошланади. Шунинг учун ҳам биринчи курсдан бошлабоқ бундай студентлар билан ишлашга катта эътибор беришимизга тўғри келади.

Ўқув жараёнини янада такомиллаштириш борасида ҳам жиддий ишлар олиб борилмоқда. Ўқув планлари ва программалари илмий-техника революцияси тез одимлаётган ҳозирги кун талабларига мослаштирилмоқда. Студентлар практикаларини мамлакатимизда ва чет эллардаги энг яхши корхоналарда ўтказиш тадбирлари белгиланди. Ўтган йилдан бошлаб студентларимиз замонавий техника билан қуролланган Чехословакия ва Польша корхоналарида практика ўтказа бошладилар. Бу йил Чехословакиядаги Пардобице химия-технология институти билан илмий ва амалий ҳамкорлик тўғрисида келишиб олдик.

Институтнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини яхшилаш, таълимни ишлаб чиқаришга яқинлаштириш учун Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи билан «Минглар шартномаси» асосида шартномалар туздик.

Муҳим вазифаларимиздан бири илмий ишлар савиясини янада оширишдан иборат. Биз биринчи навбатда халқ хўжалиги ва фан равнақига ҳисса қўшадиган диссертацияларнинг кўплаб ҳимоя қилинишига эришишга ҳаракат қиламиз. Бу ўринда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг бир қатор институтлари билан ҳамкорликда олиб бораётган ишларимиз диққатга сазовор. Республика Фанлар академияси академиги М. Ҳожинова мудирлик қилаётган тўқимачилик материалшунослиги кафедраси ишлари, айниқса, қизиқарли.

Студентларни илмий ишларга жалб этиш ҳар бир кафедра ўқитувчисининг кундалик, доимий ва жонажон ишидир. Маълумки, институтимиз бу йил 450 минг сўмлик хўжалик шартномалари асосидаги ишларни амалга ошириши керак. Бу ишларга студентларни ҳам дадил тортиш вазифаси турибди. Ҳозирги замон космонавтикасининг отаси, академик Королев ҳам, атом илмининг дарғаси академик Курчатов ҳам, физиклар сардори А. Эйнштейн ҳам, атоқли ўзбек механик олими Т. Ўразбоев ҳам, фанимизнинг ҳамма жабҳасидаги буюк олимлар ҳам илмий ишни студентлик курсисидан бошлаганлар.

Олдимизда турган муҳим вазифаларимиздан яна бири меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, давлат мулкини кўз қорачиғидай асраш ҳиссини студентларга сингдириб боришдан иборат. Партия ва ҳукуматимизнинг кундалик ғамхўрлигидан илҳомланган институтимиз коллективи бутун куч-ғайратини, ижод ва ташаббусини юқори малакали инженер кадрлар тайёрлашга сарфлайверади.

Т. РАШИДОВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг ректори, техника фанлари доктори, профессор.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.20 — Янгиликлар. 12.30 — «Костер». 13.00 — Спорт кўрсатуви. 13.30 — Концерт. 14.50 — Театр ҳақида ҳикоялар. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.05 — Мультфильм. 17.15 — Спорт кўрсатуви. 18.00 — «Қизил галстук». 18.30 — Илмий техника ахбороти ва ишлаб чиқариш. 18.45 — Музикали кўрсатув. 19.10 — «Ахборот». 19.30 — Шимолий Осетия телестудиясининг программаси. 20.00 — ТОШКЕНТ. Бизнинг интервью. 20.15 — «Ахборот». 20.35 — Ўн минут музика. 20.45 — Идеология ва ҳаёт. 21.15 — Адабий кўрсатув. 21.35 — Ҳабиба Охунова куйлайди. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Қардош республикалар телефестивали. Экранда — Тожикистон ССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.55 — МОСКВА. 18.05 — Янгра, баяним. 18.35 Фан оламида. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Врач экрани (Тошкент). 20.00 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.45 — Бадиий фильм. 22.00 — «Азимут» (Тошкент). 22.30 — Сизнинг фикр ва мулоҳазаларингиз. 23.30 — Дўстлар меҳри. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.20 — Ўқув кўрсатувлари. 21.00 — Тошкент янгиликлари. 21.15 — Ҳужжатли кино экрани. 21.30 — Тошкент ва тошкентликлар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26/IX да **Аида**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/IX да **Инқилоб тонги**, 26/IX да **Бой ила хизматчи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/IX да **Фарғона тонг отгунча**, 26/IX да **Тошболта ошиқ**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қайтиш йўқ — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб Септимнинг ресторани — САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Энг пок гуноҳкор — «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «НУКУС», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Апачлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Полиция комиссарининг республика прокурорига айтганлари (жуфт соатларда), **Қари қиз** (тоқ соатларда): «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Решма ва Шера — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Тош ва гул — «ДРУЖБА» (12.00, 20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — «ФЕСТИВАЛЬ».

МЕДИКЛАР КЕНГАШИ

23 сентябрда Тошкентда очилган кенгаш меҳнаткашларнинг санатория-курортларда даволанишини ва дам олишини ташкил этишни такомиллаштиришга ҳамда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон касаба союзлари шифохоналарини ривожлантиришга бағишланди. Кенгаш ишида касаба союз органлари, курорт кенгашларининг вакиллари, шу республикаларнинг медиклари — курортологлари иштирок этмоқда. Кенгашнинг биринчи иш кунида касаба союзлари қурортлар бошқармаси Марказий Советининг раиси И. И. Козлов доклад қилди. [ЎзТАГ].

спорт

БЕЛЛАШУВЛАР, ОЧКОЛАР

ХОККЕЙ. СССР терма командасининг Канада профессионал хоккейчилари билан охирги, тўртинчи учрашуви Ванкувер шаҳрида ўтди. Ўйин канадаликлар устунлигида бошланди. Улар ҳатто 5:2 ҳисобида илгари ўтиб олдилар. Аммо, совет спортчилари ҳамжиҳатлик билан ўйнаб, учрашувни дуранг натижа билан якунлашга муваффақ бўлдилар — 5:5.

МЕРГАНЛИК. Швейцариянинг Тун ва Берн шаҳарларида жаҳон чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Совет спортчилари ҳам шахсий, ҳам команда мусобақаларида муваффақиятли қатнашиб, ҳозирча саккизта олтин медаль олдилар.

ВЕЛОСПОРТ. Ленинободда махсус пойга йўли — трекда Ўзбекистон чемпионати ўтказилди. Спартакчи Сергей Макарихин кучли пойгачилар баҳсида яна маҳорат кўрсатди. У 1000 метр масофани бир минуту 9,7 секунда ўтиб, биринчи ўринни олди. Бошқа турларда ҳам натижалар ёмон бўлмади.

Бир неча йилдирки, Тошкент шаҳридаги тўқимачилар маданият саройи қошида ташкил этилган халқ рақслари ансамбли ўзининг ранг-баранг ўйинлари билан тўқимачиларни хурсанд этиб келяпти. Уларнинг санъати шаҳар жамоатчилигига ҳам яхши маълум. Ансамбль айни шу кунларда Иваново шаҳри тўқимачилари ҳузурида меҳмон бўлиб турибди. Суратда: ансамбль қатнашчилари янги рақс ижро этмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

БУХОРО, [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Қадимий шаҳарда «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетасининг соврини учун енгил атлетика бўйича ёшларнинг учинчи республика мусобақалари бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган мусобақаларда республикамизнинг барча областларидан келган 300 дан ортиқ йигит-қизлар енгил атлетиканинг 36 тури бўйича куч синашдилар.

Уч кун давом этган кескин курашлар натижасида бир қанча янги рекордлар ўрнатилди. Тошкентлик армиячи Г. Иванов 400 метрга югуришда 47,0 секунд натижа билан республиканинг мутлоқ чемпиони бўлди ва биринчи марта СССР спорт мастери нормасини бажарди. Қизлар ўртасида ўтказилган 4Х100 метр эстафетасида ҳам рекорд натижага эришилди. Л. Сторожкова, Н. Бойченко (Тошкент области), Ж. Помрясова (Бухоро), Т. Шишкина (Тошкент шаҳри)лар республика чемпиони бўлдилар. Андижонлик С. Ўлмасова қаторасига икки рекордни янгилади. У 1500 метрга югуришда ғалаба қилгач, уч километрга югуриш учун старт олди. Ўлмасова бу масофани 10 минут 09,2 секундда ўтиб, республиканинг мутлоқ чемпиони бўлди. Тошкентлик Г. Никифоров эса 110 метрга ғовлар оша югуришда янги рекорд ўрнатди. Самарқандлик В. Ражабов баландликка сакрашда, бухоролик Г. Скориков диск улоқтиришда энг яхши натижага эришдилар.

Умумкоманда ҳисобида энг кўп очко тўплаган Тошкент шаҳри спортчилари биринчи, Тошкент областининг вакиллари иккинчи, Самарқанд области ёшлари учинчи ўринни эгалладилар. Ғолиблар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг фахрий ёрлиқлари ҳамда «Ўзбекистон физкультурачиси» — «Физкультурник Узбекистана» газетасининг совринлари билан тақдирландилар.

Танишинг: ОСВОД

Ўзбекистон сув ҳавзасига бой. 600 дан зиёд дарё, сой ва жилға, 7 та катта канал, 12 та йирик сув омбори, Орол денгизининг каттагина қисми, юзлаб кўллар шулар жумласидандир. Мутахассисларнинг ҳисоблаб кўришича, ўлкамиздаги сув йўллари қуруқликдаги йўлларга нисбатан анча узун экан. Партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар саломатлиги тўғрисидаги, уларнинг дам олишини тўғри уюштириш ҳақидаги ғамхўрликлари туфайли республикамиздаги сув ҳавзаларининг соҳилларида маданий ҳордиқ чиқариш манзиллари йил сайин кўпаймоқда. Аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида сув спорти, туристик походлар ва сув туризми тобора оммавий тус олмоқда. Мовий сувларда моторли ва эшкакли қайиқлар, кичик кемалар кўпайиб бормоқда.

Лекин зилол сувларда баъзан кўнгилсиз ҳодисалар ҳам бўлиб туради. Ана шундай бахтсиз ҳодисалар олдини олиш, сувга чўкаётганларни дарҳол қутқариш, катта-ю кичикни сузишга ўргатишдек олижаноб мақсадни амалга оширувчи махсус идора бор. Бу, сувда қутқарув ишлари билан шуғулланувчи жамият — ОСВОДдир. Республика Министрлар Совети қарори билан бизда бундай жамият тузилганига бир йилча бўлди. Унга мактаб ўқувчисидан тортиб кексалик гаштини сураётган пенсионергача аъзо бўлаётир. Янги аъзолар одамларни сувдан қутқаришнинг турли усулларини ўрганиш мақсадида комплекс таълим оладилар.

Республикамизда янги жамиятнинг жонкуяр аъзолари кўпайиб бормоқда. Чунончи, Самарқанд билан Сирдарё областларида ОСВОДга аъзо бўлганлар 16 минг кишидан ошиб кетди. Чорвоқда республикамизда биринчи бўлиб ёш денгизчиларнинг «Дельфин» спорт клуби очилди. Сувда фалокатга учраганларга ёрдам кўрсатиш ва аҳолини сузишга ўргатиш юзасидан яна кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозирги кунда ОСВОДнинг навигация-техника инспекцияси кўнгилли дружиначилар ҳамкорлигида граждандар, идора ва ташкилотлар ихтиёридаги барча сузиш воситаларини техник назоратдан ўтказмоқда. Қайиқ эгалари ОСВОД курсларида ўқитилмоқда.

Янги жамиятнинг кўп қиррали фаолияти ҳақида сўз борганда унинг қарамоғидаги давлат қутқарув хизмати шаънига кўпгина илиқ сўзлар айтиш мумкин. Қутқарув хизмати ходимлари ҳаракати билан республикамиз сув ҳавзаларида неча юзлаб кишилар ҳаёти сақлаб қолинди. Бундан ташқари улар кўпгина фойдали ишларни амалга оширишди. Биргина мисол: истеъфодаги капитан Т. Ширин бошчилигидаги ғаввослар группаси Ўш областидаги Тўхтағул ГЭСида сув остига 72 метр чуқурликка тушиб, ташлама туннел каналининг 180 тонналик тиқинини очишдек мураккаб ишни амалга оширдилар. Сув танқис бўлган авжи саратон кунлари уларнинг шундай жасорати туфайли Фарғона водийси ерлари Норин дарёсининг оби-ҳаётидан баҳраманд бўлди.

Афсуски, республикамиз дарё ва кўлларида ҳамон бахтсиз ҳодисалар юз бериб турибди. Гап чўмилиш мавсуми бошқа республикаларга нисбатан бизда узоқроқ давом этишида эмас. Барча кўнгилсиз ҳодисаларнинг 95 проценти ОСВОД қутқарув хизмати муҳофаза этмайдиган сув ҳавзаларида рўй берган. Статистика маълумотларига қараганда кейинги йилларда сув йўлларида қуруқликдаги йўлларга нисбатан қурбонлар кўп бўлди.

Баъзи идора, ташкилот ва муассаса раҳбарлари сув ҳавзалари бўйида дам олиш зоналари қуриш ва фойдаланишга топширишда, қутқарув станциялари, постлари ва группалари тузишда албатта ОСВОД органлари билан келишиб олиш тўғрисидаги қарорни писанд қилмаётирлар. Жумладан, Тошкент денгизи соҳилида Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва Тошкент тўқимачилик комбинатининг каттагина дам олиш зоналари бор. Бироқ бу корхона раҳбарларидан биронтаси шу пайтгача ОСВОД билан қутқарув постлари ташкил этиш ҳақида шартнома тузишни лозим кўрмаган. Ваҳолонки бу зоналарда бир неча бахтсиз ҳодиса юз берди.

Кўпгина дам олиш зоналари санитария ва гигиена қоидаларига жавоб бермайди, уларда алкоголсиз ичимликлар сотиш яхши йўлга қўйилмаган, қисқаси, дам олишни уюштиришда камчиликлар кўп. Пляжлар яқинида спиртли ичимлик сотиш қатъиян ман этилишини била туриб, айрим савдо ташкилотлари пиво, вино ва ҳоказолар сотишни тобора авж олдирмоқдалар. Тошкентдаги «Ғалаба» ўрмон-боғида уч ой мобайнида 50 дан ортиқ киши фалокатга йўлиқди (қутқарув хизмати аниқ ишлаганлиги туфайли уларнинг деярли ҳаммаси омон қолди).

Сув ҳавзалари бўйида дам олиш зоналари бўлган кўпгина идора ва ташкилотлар, меҳнаткашлар депутатлари Советлари бир ёқадан бош чиқариб, чўмилиш учун махсус жойлар ажратилиши, қутқарув хизмати назорати билан ўз вақтида шартномалар тузиш, аҳолини сузишга ўргатиш масалаларини биргаликда ҳал этишлари керак. ОСВОДга кенг жамоатчилик, физкультура ва спорт комитетлари ҳамда туристик ташкилотлар катта ёрдам кўрсатишлари лозим.

В. ГОНЧАРОВ,
Ўзбекистон ОСВОД Марказий Советининг раиси,

В. ГУСАРОВ,
Ўзбекистон ОСВОД Марказий Советининг катта инструктори.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
Кўпсонли томошабинлар илтимосига кўра
ЮРИЙ ДУРОВ
иштирокида
БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ
ТОМОШАЛАР: шанба кунлари 10.00, 12.00, 15.00 ва 19.30 да; якшанба кунлари 10.00, 12.00, 15.00 ва 19.30 да кўрсатилади.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Касса эрталаб соат 9.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Справка учун телефон: 33-45-22.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН ГЕМАТОЛОГИЯ ВА ҚОН ҚУЙИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
ЛАБОРАТОРИЯ ВА БЎЛИМЛАР БЎЙИЧА
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Раҳбарлар: хирургик клиника, болалар гематология клиникаси, ташкилий методика бўлими, посттрансфузионгепатитни ўрганиш ва профилактика бўйича лаборатория;
катта илмий ходимлар: гематология клиникаси (3 ўрин), цитопатоморфология лабораторияси, давлат контроль группалари;
кичик илмий ходимлар: биохимия лабораторияси, патофизиология лабораторияси (2), гематология клиникаси (3), хирургик клиника, қон группаларини стандартлаштириш ва ўрганиш бўйича ва иммуногематология лабораторияси (2), посттрансфузионгепатитни ўрганиш ва профилактика бўйича лаборатория (3), қонларни консервалаш лабораторияси, илмий методика информацияси группалари, гематология бўйича клиника ординатори.
КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-59, Ш. Руставели кўчаси, 138-уй.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000. ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача. 7
Р. 02736. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 224.